

Analiza społeczno-gospodarcza na potrzeby działalności statutowej Cechu Rzemiosł Różnych w Pabianicach

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Rządowy Program
Polski Inkubator
Rzemiosła
na lata 2021-2030

**Polski Inkubator
Rzemiosła**

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO
PROGRAMU POLSKI INKUBATOR RZEMIOSŁA NA LATA 2021-2030

<i>Wstęp</i>	3
<i>Zadania i perspektywy rozwoju Cechów jako dobrowolnych zrzeszeń podmiotów gospodarczych</i>	4
<i>Perspektywy rozwoju usług cechów</i>	6
<i>Cech Rzemiosł Różnych w Pabianicach. Historia i stan obecny</i>	9
<i>Struktura demograficzna i otoczenie gospodarcze Pabianic i perspektywy rozwoju działalności gospodarczej</i>	13
<i>Wyniki badań diagnostycznych wśród podmiotów zrzeszonych w Cechu</i>	17
<i>Podsumowanie</i>	34

Wstęp.

W roku 2024 podjęto realizację projektu rozwojowego w ramach programu POLSKI INKUBATOR RZEMIOSŁA NA LATA 2021–2030. Projekt miał na celu cyfryzację działalności Cechu poprzez stworzenia strony internetowej Cechu, stworzenie cyfrowych narzędzi komunikacyjnych, doposażenia technicznego oraz realizacji cyklu szkoleń dla członków Cechu. Wśród założeń projektu było także rozpoznanie potrzeb i satysfakcji z usług członków cechu w celu rozwoju nowych form oferty i działań cechu oraz poprawy jakości usług organizacji.

Na potrzeby realizacji projektu oraz w celu doskonalenia oferty cechu i podniesienia jakości usług podjęta zostanie analiza społeczno-gospodarcza mająca na celu określenie następujących wymiarów działalności Cechu:

- 1) Ocena częstotliwości korzystania z oferowanych form wsparcia podmiotów zrzeszonych,
- 2) Ocena satysfakcji z oferowanych form wsparcia podmiotów zrzeszonych,
- 3) Ocena użyteczności nowych, cyfrowych usług uruchomionych w toku realizacji projektu,
- 4) Diagnoza preferencji odbiorców w zakresie rozwoju oferty cechu.

Działania koncepcyjne podjęte w toku analizy obejmują:

- 1) Ustalenie zakresu działań oferowanych w ramach działalności profesjonalnej cechu (lista aktualnych form i zakresu usług)
- 2) Ustalenie obszarów oceny działań oferowanych w ramach działalności profesjonalnej Cechu (określenie obszarów pomiaru np.: częstotliwość korzystania z działań oferowanych przez Cech, poziom satysfakcji z oferty Cechu, określenie potrzeby doskonalenia wybranych obszarów usług Cechu),
- 3) Ustalenie obszarów oferty Cechu powstałej w toku realizacji projektu
- 4) Ustalenie preferencji odbiorców co do nowych form działania i oferty Cechu.

Cele badania można zatem określić następująco: analiza społeczno-gospodarcza określająca realne zapotrzebowanie na rynku i konkretne kierunki rozwoju organizacji, wzrost jakości świadczonych usług oraz ocenę skuteczności procesu cyfryzacji, mającego w założeniu zwiększenie dostępności różnych form komunikacji i działania Cechu oraz ustalenie preferencji odbiorców usług oferowanych przez Cech w kolejnych etapach rozwoju organizacji.

Badaniami objęta została losowo dobrana próba populacji przedsiębiorców będących członkami Cechu. Badanie zrealizowano w okresie między czerwcem a sierpniem 2025 roku, kwestionariusz ankiety wypełniło 30 reprezentantów Cechu.

Zadania i perspektywy rozwoju Cechów jako dobrowolnych zrzeszeń podmiotów gospodarczych.

Cechy rzemiosł różnych pełnią szereg ważnych funkcji w społecznościach rzemieślniczych, nie tylko w kontekście samej produkcji, ale także w obszarze organizacyjnym, edukacyjnym i społecznym. Oto niektóre z głównych zadań, które wykonują cechy rzemieślnicze.

1) Zarządzanie i organizacja pracy

Cechy pełnią funkcję organizacyjną dla rzemieślników wykonujących określony zawód. Dzielą się na różne cechy, takie jak cech szewców, cieśli, kowali, czy krawców. Do ich zadań należy koordynowanie pracy swoich członków oraz zapewnienie, że standardy rzemieślnicze są przestrzegane.

2) Szkolenie i kształcenie młodocianych

Jednym z najważniejszych zadań cechów jest nadzór nad kształceniem młodocianych. Cechy organizują naukę zawodu, która odbywa się poprzez system praktyk, które przygotowują adeptów do uzyskania tytułu mistrza. Młodociani rzemieślnicy uczą się zawodu pod okiem doświadczonych mistrzów.

3) Nadzór nad jakością pracy

Cechy sprawują kontrolę nad jakością produktów rzemieślniczych. Mistrzowie i starsi członkowie cechu kontrolują wyroby swoich uczniów oraz innych rzemieślników, zapewniając, że spełniają one określone standardy jakościowe. Cechy często ustalają normy, do których członkowie muszą się stosować.

4) Obrona interesów zawodowych i ekonomicznych członków

Cechy mają na celu reprezentowanie interesów swoich członków, zarówno w sprawach zawodowych, jak i ekonomicznych. Działają na rzecz rzemieślników w zakresie uzyskiwania zamówień, regulacji cenowych, a także zabezpieczają interesy swoich członków przed nieuczciwą konkurencją. Cechy mogą negocjować z władzami lokalnymi i regionalnymi w sprawach podatków, norm czy przepisów dotyczących rzemiosła.

5) Promocja zawodu i rzemiosła

Cechy angażują się w promowanie swojego zawodu, organizując różne wydarzenia, takie jak wystawy, jarmarki, czy konkursy rzemieślnicze. Celem tych działań jest zwrócenie uwagi na wartość tradycyjnego rzemiosła, przyciągnięcie młodszych pokoleń do nauki zawodu oraz promowanie produktów rzemieślniczych.

6) Rozwiązywanie sporów

Cechy odgrywają rolę mediatorów w przypadku sporów między swoimi członkami. Spory mogą dotyczyć np. jakości wykonanej pracy, terminów realizacji czy też kwestii płacowych. W cechach funkcjonowały często sądy cechowe, które rozstrzygały takie spory w sposób zgodny z lokalnymi tradycjami.

7) Utrzymywanie tradycji i etosu rzemiosła

Cechy mają za zadanie dbanie o utrzymanie tradycji rzemiosła oraz przestrzeganie zasad

etycznych związanych z wykonywaniem zawodu. Często organizowały one ceremonie, święta oraz obchody, które podkreślały dumę z bycia częścią wspólnoty rzemieślniczej.

8) **Pomoc socjalna i charytatywna**

Cechy rzemieślnicze często pełniły funkcje społeczne. Organizowały pomoc dla swoich członków, szczególnie w sytuacjach trudnych, takich jak choroba, starość, wypadki czy śmierć. W ramach tych działań cechy tworzyły fundusze, z których wypłacano wsparcie materialne rodzinom zmarłych członków lub pomagały w opiece nad chorymi.

9) **Reprezentowanie interesów rzemiosła na poziomie samorządu lokalnego**

Cechy brały również udział w negocjacjach z władzami lokalnymi i centralnymi, mając wpływ na przepisy regulujące rzemiosło i handel. Dzięki organizacjom takim jak cechy rzemieślnicze, rzemieślnicy mogli wywierać wpływ na politykę ekonomiczną, prawo pracy, a także normy związane z działalnością gospodarczą.

10) **Tworzenie więzi społecznych**

Cechy rzemieślnicze często pełniły funkcje integracyjne, tworząc silne więzi między członkami. Dzięki regularnym spotkaniom, wspólnym działaniom, a także uczestnictwu w różnych wydarzeniach, rzemieślnicy budowali wspólnotę i poczucie przynależności do określonego zawodu.

Podsumowując, cechy rzemieślnicze pełniły ważną rolę w życiu gospodarczym i społecznym miast i regionów, a ich działalność miała na celu zarówno podnoszenie jakości wyrobów, jak i wspieranie swoich członków w różnych aspektach życia zawodowego i prywatnego.

Perspektywy rozwoju usług cechów.

Wraz z postępującą digitalizacją, globalizacją i zmianami w rynku pracy, cechy mogą podjąć różnorodne kroki, aby dostosować swoje działania do nowych realiów. W oparciu o analizę literatury oraz case studies można wskazać obszary, w jakich cechy rzemiosł mogą doskonalić swoje działania:

1) Wykorzystanie nowych technologii

- **Digitalizacja procesów administracyjnych:** Cechy mogą zainwestować w systemy informatyczne, które uproszczą zarządzanie danymi członków, procesami rekrutacji uczniów, a także umożliwią szybsze rozwiązywanie spraw administracyjnych (np. zapisy, opłaty członkowskie).
- **Szkolenia z zakresu nowych technologii:** Rzemieślnicy powinni być na bieżąco z nowinkami technologicznymi, które mogą poprawić efektywność ich pracy. Przykładem może być wprowadzenie nowych maszyn, które zwiększają precyzję lub wydajność pracy.
- **Edukacja online:** Cechy mogą organizować kursy i szkolenia online dla swoich członków i młodocianych rzemieślników. Dzięki temu, wiedza i umiejętności mogą być przekazywane szerszemu gronu uczestników.

2) Współpraca z uczelniami i szkołami

- **Programy praktyk i staży:** Cechy mogą nawiązać współpracę z uczelniami technicznymi, szkołami zawodowymi czy centrami edukacyjnymi, organizując programy praktyk dla młodzieży. Może to pomóc w popularyzacji rzemiosła wśród młodszych pokoleń i lepszym przygotowaniu młodocianych do zawodu.
- **Zajęcia teoretyczne i warsztatowe:** Oprócz tradycyjnych warsztatów praktycznych, warto organizować zajęcia teoretyczne w zakresie historii rzemiosła, marketingu, czy zarządzania, co pomoże rzemieślnikom lepiej radzić sobie w zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej.

3) Promowanie rzemiosła i tradycji

- **Aktywności promujące lokalne rzemiosło:** Cechy mogą organizować jarmarki, festiwale, wystawy lub dni otwarte, które będą promować rzemiosło, zwłaszcza w kontekście lokalnym. To także szansa na nawiązanie współpracy z lokalnymi firmami i instytucjami.
- **Budowanie marki rzemiosła:** Cechy mogą opracować strategie marketingowe, które wyróżnią lokalnych rzemieślników. Przykładem może być stworzenie certyfikatu jakości dla wyrobów rzemieślniczych, który pomoże wyróżnić produkty na rynku.
- **Współpraca z branżą turystyczną:** W wielu miejscach tradycyjne rzemiosło jest jednym z atrakcji turystycznych. Cechy mogą nawiązać współpracę z biurami podróży, organizować warsztaty dla turystów czy tworzyć oferty związane z rękodziełem.

4) Lepsze wsparcie socjalne dla członków

- **Fundusze wspierające rzemieślników w trudnych sytuacjach:** Cechy mogą zorganizować system wsparcia w przypadku kryzysów zdrowotnych, wypadków, utraty

pracy, lub innych trudnych sytuacji życiowych. Może to obejmować pomoc finansową, psychologiczną czy organizację opieki nad chorymi członkami.

- **Ubezpieczenia zawodowe:** Współczesne cechy mogą zorganizować programy ubezpieczeniowe dla swoich członków, które zapewnią im wsparcie w razie choroby, wypadku lub innych sytuacji losowych.

5) Zwiększenie dostępu do rynków i zamówień

- **Platformy internetowe dla rzemieślników:** Cechy mogą stworzyć lub współpracować z platformami internetowymi, które pozwolą rzemieślnikom prezentować swoje wyroby szerszej publiczności. Mogą to być sklepy internetowe, serwisy z ofertami zleceń lub wyspecjalizowane portale promujące lokalne rzemiosło.

- **Networking i współpraca z firmami:** Cechy mogą organizować spotkania networkingowe, które pozwolą rzemieślnikom współpracować z większymi firmami lub organizacjami, które potrzebują usług rzemieślniczych (np. restauracje, hotele, biura projektowe).

6) Inwestowanie w ekologiczne i zrównoważone rzemiosło

- **Zrównoważony rozwój:** W dzisiejszych czasach konsumenci coraz częściej szukają produktów ekologicznych i etycznych. Cechy mogą organizować szkolenia i warsztaty na temat wykorzystywania materiałów przyjaznych środowisku, odnawialnych źródeł energii, czy też zastosowania ekologicznych metod produkcji.

- **Certyfikaty ekologiczne:** Cechy mogą wprowadzać systemy certyfikacji dla produktów wykonanych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Dzięki temu rzemieślnicy będą mogli wyróżniać swoje wyroby na rynku.

7) Utrzymywanie tradycji i nowoczesności w równowadze

- **Innowacyjne podejście do tradycyjnych technik:** Cechy mogą wspierać rzemieślników w łączeniu tradycyjnych technik z nowoczesnymi narzędziami, np. stosując nowoczesne materiały w tradycyjnych technikach, co może stworzyć nowe możliwości rynkowe.

- **Edukacja o historii rzemiosła:** Warto wprowadzać programy edukacyjne, które będą uczyć nie tylko technik, ale także historii rzemiosła, co pomoże rzemieślnikom zrozumieć znaczenie tradycji w kontekście współczesnego świata.

8) Działania na rzecz włączania młodszych pokoleń

- **Mentorstwo i wsparcie młodych rzemieślników:** Cechy mogą rozwijać programy mentorskie, które umożliwią młodszemu pokoleniu naukę zawodu nie tylko w teorii, ale i w praktyce, poprzez bliski kontakt z doświadczonymi mistrzami.

- **Wykorzystanie mediów społecznościowych:** Aby dotrzeć do młodszej grupy odbiorców, cechy mogą promować swoje działania w mediach społecznościowych, prezentując wyroby rzemieślnicze, organizując konkursy i współpracę z influencerami.

9) Współpraca z innymi cechami i organizacjami

- **Kooperacja z międzynarodowymi cechami:** Cechy mogą poszukiwać współpracy z zagranicznymi organizacjami rzemieślniczymi, wymieniając się doświadczeniami, uczestnicząc w międzynarodowych targach rzemieślniczych i poszerzając rynki zbytu.

- **Tworzenie wspólnych projektów:** Cechy różnych rzemiosł mogą organizować wspólne projekty promujące rzemiosło, takie jak wspólne kursy, wystawy czy warsztaty, które przyciągną szersze grono zainteresowanych.

Udoskonalenie działań cech rzemieślniczych wymaga elastyczności, innowacyjności i otwartości na zmiany. Łączenie tradycji z nowoczesnymi narzędziami, edukacja, wykorzystanie technologii oraz lepsze wsparcie dla członków może sprawić, że cechy rzemieślnicze mogą stać się jeszcze bardziej dynamiczne, konkurencyjne i atrakcyjne zarówno dla młodszych pokoleń, jak i dla współczesnych rynków.

Cech Rzemiosł Różnych w Pabianicach.

Historia i stan obecny.

Historia cechów w Pabianicach sięga roku 1535, jednak Cech Rzemiosł Różnych powołano na podstawie ustawy państwowej z dnia 20 marca 1950 roku o terenowych organizacjach jednolitej władzy, z dniem 21 grudnia 1952 roku rozwiązano istniejące na terenie miasta Cechy i utworzono jeden Cech Rzemiosł Różnych w Pabianicach, który rozpoczął działalność z dniem 1 stycznia 1953 roku, zrzeszając różne zawody. W roku 1964 powstają sekcje zawodowe, które dobierają się w pokrewne branże, tworząc cztery podstawowe sekcje: metalową, drzewną, budowlaną i różną, zrzeszając zakłady wyłącznie z terenu miasta Pabianic, których liczba wynosiła w owym czasie 280. Nowy podział administracyjny kraju powoduje poszerzenie działalności Cechu, obejmując swoim zasięgiem działania miasto i gminę Pabianice oraz gminy Rzgów i Brójce.

W roku 1981 w miarę rozwoju motoryzacji Walne Zgromadzenie Członków powołuje do życia Sekcję Motoryzacyjną, która w roku 1984 otrzymała własny sztandar. W roku tym ilość członków sekcji wynosiła 116 osób. W latach 1981 - 1997 funkcję Starszego Cechu pełnił Włodzimierz Lipczyński. W tym okresie rzemiosło rozwijało się intensywnie, w roku 1990 w Cechu zrzeszonych było ponad 2000 zakładów. Członkowie Cechu aktywnie uczestniczyli w życiu społecznym i politycznym miasta. Wiele osób, których nie sposób tutaj wymienić za swoją działalność zostało uhonorowanych odznaczeniami państwowymi i resortowymi.

Cech wspomagał budowę Pomnika Szpitala Centrum Zdrowia Matki Polski przekazując na ten cel wpłaty pieniężne, na sumę ponad 150 tysięcy złotych. Za zebrane pieniądze i sprzedane cegielki na budowę Domu Rzemiosła zakupiono lokal użytkowy w budynku przy ulicy Zamkowej.

W roku 1997 Cech liczył 110 członków, a we władzach samorządowych znaleźli się: Andrzej Włodarczyk - Starszy Cechu i Paweł Otomański - Podstarszy Cechu, którzy sprawowali swoją funkcję przez dwie kolejne kadencje. Nowy Zarząd zadbał o nowy wizerunek Cechu, na miarę obecnych czasów. Zmieniono całkowicie wygląd i wyposażenie pomieszczeń biurowych, a działalność biura nakierowano na wszechstronną pomoc dla zrzeszonych.

W roku 1998 kamienica przy ul. Poniatowskiego 8, będąca własnością Cechu, została przejęta od ZGKiM w administrację. Przeprowadzono jej częściowy remont. W roku 1998 wykonano marmurową tablicę umieszczoną na frontonie Cechu, a jej uroczystego odsłonięcia dokonał wspólnie ze Starszym Cechu ówczesny Prezydent Miasta Paweł Winiarski. Natomiast na Walnym Zgromadzeniu Członków Cechu w roku 2001 zaprezentowane zostało tableau aktualnych członków Cechu, które obecnie zdobi pokój Zarządu. Odnowiono także sztandar Cechu, by móc godnie reprezentować naszą organizację na arenie miasta. Zachowano tradycyjne nazewnictwo funkcji pełnionych w organach samorządowych, na czele Zarządu stoi Starszy Cechu, a jego zastępca to Podstarszy Cechu - takie nazewnictwo występuje tylko w organizacjach cechowych.

Cech w swojej działalności stara się być kontynuatorem dobrych tradycji rzemieślniczych, tak aby kojarzył się z solidnością i profesjonalizmem zrzeszonych fachowców. Kontynuowane są tradycje uroczystych spotkań z okazji świąt i obchodzenia dnia patrona rzemiosła. Organizujemy coroczne: Bal Rzemieślnika i Rodzinny Piknik Rzemieślniczy. Na corocznych walnych zgromadzeniach członków Cechu wręczane są branżowe odznaczenia dla zasłużonych

rzemieślników. Odznaczenia nadaje Związek Rzemiosła Polskiego i Izba Rzemieślnicza w Łodzi, a uroczyście wręcza je Prezes Izby Rzemieślniczej.

Podstawowa działalność Cechu skupia się wokół spraw związanych z nauką zawodu w rzemiośle. Od roku 1953 zawartych zostało niespełna 5800 umów o pracę w celu przygotowania zawodowego i wielu uczniów po w większości trzyletniej nauce zostało czeladnikami, którzy z czasem zdobywali również tytuł mistrza. Nową tradycją stało się uroczyste wręczenie świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich. Natomiast Zarząd Cechu świadomy wielowiekowej tradycji rzemiosła przez cały okres swej działalności ma na uwadze dobro zrzeszonych, starając się jednocześnie aby Cech obecny był na arenie miasta, a jego członkowie mogli czynnie uczestniczyć w życiu swojej społeczności.

Współcześnie Cech Rzemiosł Różnych w Pabianicach jest dobrowolną organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła w rozumieniu ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U.2018.1267 tj. z dnia 2018.06.29) oraz ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.2015.584 ze zm.) Cech posiada osobowość prawną i działa na podstawie ustawy o rzemiośle z dnia 22 marca 1989 roku (Dz.U.2018.1267 tj. z dnia 2018.06.29) – zwanej dalej „ustawą o rzemiośle” oraz postanowień niniejszego statutu. Siedzibą Cechu jest miasto Pabianice ul. Stary Rynek 4. Teren działania Cechu obejmuje terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Cech jest członkiem Izby Rzemieślniczej w Łodzi na zasadzie dobrowolności.

Celami Cechu, według statutu jednostki są:

- a) ochrona praw i reprezentowanie interesów członków wobec organów władzy i administracji państwowej, organów samorządu terytorialnego, sądów, związków zawodowych, urzędów i instytucji;
- b) prowadzenie na rzecz członków działalności społeczno – organizacyjnej, kulturalnej, oświatowej, socjalnej i gospodarczej;
- c) utrwalanie więzi środowiskowej i postaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodowej polskiego rzemieślnika;
- d) wykonywanie na podstawie upoważnienia Izby Rzemieślniczej w Łodzi, w której Cech jest zrzeszony, zadań z zakresu nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego w rzemiośle pracowników młodocianych zatrudnionych w przedsiębiorstwach prowadzonych przez członków Cechu;
- e) podejmowanie działań mających na celu zapewnienie przestrzegania prawa, zwłaszcza przepisów ustawy o rzemiośle przez wszystkie osoby i instytucje, których to dotyczy.

Cele realizowane przez Cech realizowane są w formie odpłatnej bądź nieodpłatnej. Działalność odpłatna prowadzona jest w celu pokrycia kosztów działalności statutowej Cechu.

Formy odpłatne są realizowane w następujący sposób :

- a) zapewnienie pomocy w zakresie obsługi kadrowo – płacowej dla swoich członków;
- b) pomoc instruktazowo – szkoleniową dla członków cechu oraz pracowników i uczniów w zakresie bhp, prawa pracy i wymogów sanitarno – epidemiologicznych;
- c) sporządzanie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego wraz z niezbędną dokumentacją dla pracodawcy, ucznia, urzędów gmin oraz OHP.

Formy nieodpłatne są realizowane poprzez:

- a) udzielanie swoim członkom porad, a także wszechstronnej informacji oraz pomocy organizacyjnej w sprawach związanych z wykonywaniem zawodu;
- b) przedstawianie organom samorządu terytorialnego postulatów i wniosków dotyczących spraw członków Cechu, a także interweniowanie u tych organów w przypadkach naruszenia prawa lub uzasadnionego interesu społecznego;
- c) zapewnienie poradnictwa prawnego i podatkowego dla swoich członków;
- d) organizowanie pomocy w zakresie dokształcania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków i zatrudnionych przez nich pracowników;
- e) udzielanie na zewnątrz szerokiej informacji o usługach i rodzajach działalności produkcyjnej członków Cechu, inicjowanie w tym kierunku wystaw, konkursów, a także propagowanie wśród członków myśli i postępu technicznego;
- f) rozpatrywanie skarg na działalność członków Cechu;
- g) prowadzenie współpracy z władzami szkolnymi w przedmiocie dokształcania teoretycznego pracowników młodocianych w rzemiośle;
- h) delegowanie przedstawicieli Cechu do organów kolegialnych, w których udział tych przedstawicieli jest przewidziany przez przepisy szczegółowe – w tym do Powiatowej Rady Zatrudnienia – a także do organizacji społecznych, w których Cech uczestniczy;
- i) dokonywanie – na wniosek osoby zainteresowanej – fachowej oceny pracy wykonanej przez członka i wydanie w tym przedmiocie pisemnej opinii;
- j) organizowanie działalności socjalnej, kulturalnej, oświatowej i rekreacyjnej dla członków Cechu i ich rodzin oraz pracowników, a także dla pracowników cechu i członków ich rodzin;
- k) rozpatrywanie sporów powstałych między członkami Cechu za naruszanie zasad etyki zawodowej oraz zasad współżycia społecznego;
- l) wykonywanie innych zadań zleconych lub wynikających z zaistniałych potrzeb.

Na mocy porozumienia pomiędzy Zarządem Cechu a Zarządem Izby Rzemieślniczej w Łodzi, Cech sprawuje nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego pracowników młodocianych, zatrudnianych przez członków Cechu przez wykonywanie zadań:

- a) współpracy z samorządem powiatu i gmin, dyrektorami i radami pedagogicznymi szkół zawodowych, w których młodociani pracownicy, zatrudniani w celu przygotowania zawodowego u pracodawców – rzemieślników realizują dokształcanie teoretyczne;
- b) współpracy z organami nadzoru nad warunkami pracy w zakładach szkolących;
- c) przyjmowania od pracodawców szkolących oświadczeń dotyczących spełniania warunków do szkolenia i ustalającego maksymalną liczbę młodocianych;
- d) prowadzenia ewidencji pracodawców – rzemieślników szkolących, informowania o stanie zatrudnienia pracowników młodocianych szkolonych w zawodzie oraz o miejscach wolnych do wykorzystania w procesie szkolenia;
- e) prowadzenia ewidencji umów o pracę w celu przygotowania zawodowego realizowanego u pracodawców – rzemieślników;
- f) ustalenia posiadającej przygotowanie pedagogiczne osoby odpowiedzialnej za nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego młodocianych w rzemiośle;
- g) organizowania cyklicznych spotkań instruktazowych z mistrzami szkolącymi;

- h) prowadzenia doradztwa oraz udzielanie informacji na temat zasad prawnych związanych ze szkoleniem zarówno dla szkolących jak i dla szkolonych, prowadzenie działalności mediacyjnej w zakresie sporów wynikłych na tle realizacji procesu szkolenia;
- i) promowania nauki zawodu prowadzonej w rzemieślniczych zakładach z określeniem praw i obowiązków stron procesu szkolenia;
- j) przygotowywanie, udostępnianie i informowanie o dokumentacji niezbędnej do realizacji procesu szkolenia i sposobie jej prowadzenia;
- k) organizowanie – w miarę potrzeby – uroczystego wręczania legitymacji uczniowskich oraz świadectw czeladniczych.

Struktura demograficzna i otoczenie gospodarcze Pabianic i perspektywy rozwoju działalności gospodarczej.

Gmina Pabianice ma charakter wiejski i obejmuje 19 sołectw, w tym miejscowości takie jak: Petrykozy, Pawlikowice, Rydzyny, Szynkielew czy Kudrowice. Bliskość miasta Pabianice oraz aglomeracji łódzkiej sprzyja migracjom osiedleńczym, co przyczynia się do wzrostu liczby mieszkańców¹. Pabianice mają długą tradycję przemysłową, szczególnie w sektorze włókienniczym. Obecnie miasto rozwija się w kierunku nowoczesnych technologii i usług.

Struktura społeczno-demograficzna Gminy Pabianice odzwierciedla charakterystyczne cechy obszarów podmiejskich w Polsce centralnej, łącząc elementy rozwoju demograficznego z wyzwaniami społecznymi typowymi dla gmin wiejskich. Na koniec 2023 roku Gmina Pabianice liczyła 9 000 mieszkańców, z czego 50,48% stanowiły kobiety, a 49,52% mężczyźni. W porównaniu do początku XXI wieku odnotowano znaczący wzrost liczby ludności – o ponad 68% w latach 2002–2024. Średni wiek mieszkańca wynosi 38,6 lat, co jest niższym wynikiem niż średnia dla województwa łódzkiego i całej Polski, wskazując na relatywnie młodą populację^{2 3}.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców Gminy Pabianice na koniec 2023 roku przedstawia się następująco:

- Wiek przedprodukcyjny (0–17 lat): 2 156 osób, co stanowi 23,96% populacji.
- Wiek produkcyjny (18–65 lat): 5 329 osób, czyli 59,21% mieszkańców.
- Wiek poprodukcyjny (powyżej 65 lat): 1 515 osób, co odpowiada 16,83% populacji.

Takie proporcje struktury demograficznej wskazują na dominację ludności w wieku produkcyjnym, co jest korzystne z punktu widzenia rynku pracy i potencjału rozwojowego gminy. Wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym, 90,07% deklaruje aktywność zawodową, 4,26% pozostaje bez zatrudnienia, a 4,96% to emeryci lub renciści. Jednakże, diagnoza społeczna wskazuje na obecność problemów takich jak przemoc domowa, uzależnienia oraz ubóstwo. W odpowiedzi na te wyzwania, gmina podejmuje działania profilaktyczne i wspierające, mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców⁴.

Gmina Pabianice, będąca jednostką wiejską otaczającą miasto Pabianice, charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą gospodarczą. Struktura przedsiębiorstw w Gminie Pabianice odzwierciedla charakterystyczne cechy obszarów podmiejskich w Polsce centralnej, łącząc elementy tradycyjnej działalności rolniczej z dynamicznie rozwijającym się sektorem usługowym i przemysłowym.

Bliskość dużych ośrodków miejskich oraz rozwijająca się infrastruktura stanowią potencjał dla dalszego rozwoju gminy. Dominują tu małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które stanowią

¹ https://bip.pabianice.gmina.pl/download/attachment/1416/201905_raportstangminy2018r.pdf

² [https://pl.wikipedia.org/wiki/Pabianice_\(gmina_wiejska\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Pabianice_(gmina_wiejska))

³ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Pabianice

⁴ <https://bip.pabianice.gmina.pl/download/attachment/10009/zalacznik1-xii812025.pdf>

podstawę lokalnej gospodarki. Na koniec 2022 roku w Gminie Pabianice zarejestrowanych było 785 podmiotów gospodarczych. W tym samym roku wprowadzono 191 wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), z czego 34 dotyczyły założenia działalności, a 13 zakończenia działalności.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2023 roku w Pabianicach zarejestrowanych było 7 656 podmiotów gospodarki narodowej. Wśród nich:

- **5 707** to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- **1 884** działało w sektorze przemysłu i budownictwa,
- **67** związanych było z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem,
- **5 705** prowadziło pozostałą działalność gospodarczą.

W 2023 roku zarejestrowano 501 nowych podmiotów, a 345 zostało wyrejestrowanych, co świadczy o aktywności i dynamice lokalnego rynku ⁵.

Dane te wskazują na stabilną sytuację przedsiębiorczości w gminie, mimo trudności związanych z załamaniem rytmu gospodarki, w związku z epidemią COVID 19 w roku 2022 ⁶. Działalność gospodarcza koncentruje się głównie na sektorach takich jak:

- **Usługi lokalne:** Wiele firm świadczy usługi na rzecz lokalnej społeczności, w tym handel detaliczny, usługi gastronomiczne, transportowe oraz budowlane.
- **Przemysł lekki i produkcja:** W niektórych sołectwach funkcjonują zakłady produkcyjne, w tym warsztaty rzemieślnicze oraz małe fabryki, które zatrudniają mieszkańców gminy.
- **Rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze:** Ze względu na wiejski charakter gminy, wiele przedsiębiorstw zajmuje się uprawą roli, hodowlą zwierząt oraz przetwórstwem produktów rolnych ⁷.

Pabianice są dobrze skomunikowane z regionem dzięki rozwiniętej sieci transportowej:

- **Kolej:** Stacja kolejowa Pabianice obsługuje zarówno połączenia regionalne, jak i dalekobieżne, w tym Intercity między Warszawą a Wrocławiem.
- **Tramwaje:** Linia tramwajowa nr 41 łączy Pabianice z Łodzią, a jej modernizacja zakończyła się w lipcu 2023 roku.
- **Drogi:** Miasto leży w pobliżu drogi ekspresowej S14, co ułatwia dostęp do innych części kraju.

Gmina Pabianice prowadzi działania na rzecz wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, które obejmują w szczególności: tworzenie stref aktywności gospodarczej poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych wyposażonych w niezbędną infrastrukturę techniczną, ukierunkowane na pozyskiwanie nowych inwestorów oraz wspieranie działalności już funkcjonujących podmiotów gospodarczych; realizację programów wsparcia dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw, obejmujących organizację szkoleń, świadczenie usług doradczych oraz umożliwienie dostępu do preferencyjnych instrumentów finansowania; jak również działania promujące lokalne produkty i usługi, w tym organizację targów, festynów oraz innych wydarzeń mających na celu upowszechnianie oferty lokalnych przedsiębiorców.

⁵ https://lodz.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_lodzkie/portrety_gmin/pabianicki/miasto_pabianice.pdf

⁶ https://bip.pabianice.gmina.pl/download/attachment/5234/202305_raportstangminy2022.pdf

⁷ <https://archiwumbip2019.pabianice.gmina.pl/c673.html>

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2024–2031 zawiera kompleksowy plan działań i inwestycji, które mają zapewnić zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy miasta oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Dokument koncentruje się na pięciu kluczowych obszarach: infrastrukturze transportowej, ochronie środowiska, edukacji i przestrzeniach publicznych, gospodarce oraz źródłach finansowania. Poniżej przedstawiono szczegółowy opis najważniejszych inwestycji planowanych w tym okresie objętym strategią.

1) **Infrastruktura drogowa i transportowa**

W ramach rozwoju infrastruktury drogowej zaplanowano modernizację istniejących dróg lokalnych oraz budowę nowych odcinków w celu poprawy bezpieczeństwa i komfortu poruszania się mieszkańców. Inwestycje te obejmą zarówno obszary miejskie, jak i wiejskie. Kluczowym elementem działań będzie również rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, które mają sprzyjać zrównoważonemu transportowi i promować aktywny tryb życia. Gmina zamierza także inwestować w rozwój infrastruktury przystankowej oraz poprawę dostępności komunikacyjnej z sąsiednimi gminami i aglomeracją łódzką.

2) **Ochrona środowiska i gospodarka wodno-ściekowa**

W obszarze ochrony środowiska przewidziano realizację szeregu projektów mających na celu poprawę jakości wód, powietrza oraz efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi. Kluczowe działania obejmują rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnych, szczególnie na terenach słabiej zurbanizowanych. Istotnym elementem będzie również unowocześnienie oczyszczalni ścieków, aby spełniały aktualne normy środowiskowe i mogły funkcjonować w sposób bardziej efektywny i ekologiczny. Dodatkowo, planuje się inwestycje w odnawialne źródła energii oraz termomodernizację budynków publicznych. Pabianice angażują się w projekty proekologiczne. Zakład Energetyki Ciepłej otrzymał blisko 21 mln zł dofinansowania na modernizację Ciepłowni Miejskiej, co pozwoli na dostosowanie obiektu do nowych norm środowiskowych ⁸.

3) **Infrastruktura społeczna, edukacyjna i rekreacyjna**

Strategia kładzie duży nacisk na inwestycje w infrastrukturę edukacyjną oraz rozwój przestrzeni publicznych. Planowana jest modernizacja i rozbudowa placówek oświatowych – szkół i przedszkoli – aby zapewnić odpowiednie warunki nauki i opieki dla dzieci i młodzieży. Równoległe mają powstawać nowe miejsca rekreacji, takie jak place zabaw, siłownie plenerowe oraz parki, które będą sprzyjać integracji społecznej i aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców.

4) **Rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy**

W zakresie wsparcia gospodarki lokalnej zaplanowano tworzenie stref aktywności gospodarczej. Obejmie to przygotowanie terenów inwestycyjnych wraz z odpowiednią infrastrukturą techniczną, co ma przyciągnąć nowych inwestorów i wspierać rozwój już działających przedsiębiorstw. Strategia przewiduje także realizację programów wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), takich jak szkolenia, doradztwo biznesowe czy dostęp do preferencyjnego finansowania.

⁸ <https://www.gov.pl/web/nfosisgw/nfosisgw-wesprze-starania-pabianic-o-czyste-powietrze>

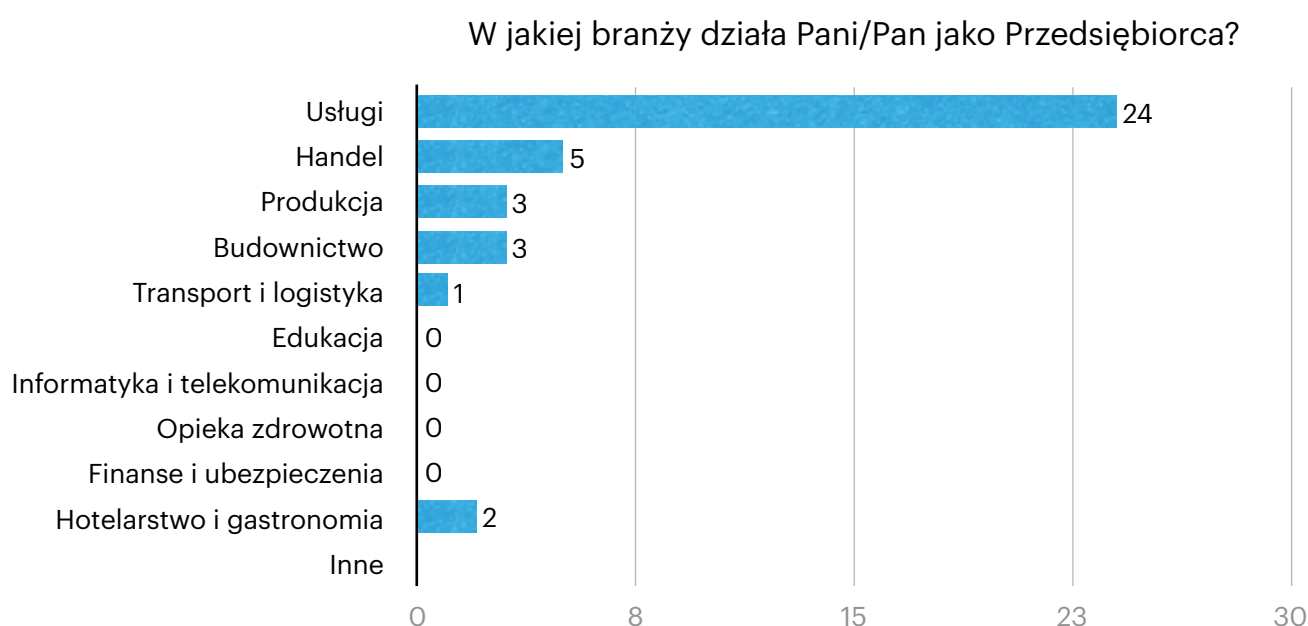
Aby umożliwić realizację powyższych projektów, gmina planuje aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych. Główne źródła finansowania to środki unijne, m.in. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, a także fundusze krajowe, takie jak Krajowy Plan Odbudowy. Zintegrowane działania mają zapewnić stabilność finansową projektów oraz umożliwić ich realizację w zakładanych terminach.

Podsumowując można powiedzieć, że struktura przedsiębiorstw w Gminie Pabianice jest zróżnicowana i dynamicznie rozwijająca się. Dominują małe i średnie firmy działające w sektorach rolniczym, usługowym i przemysłowym. Otoczenie gospodarcze Pabianic charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą przemysłową, rozwiniętą infrastrukturą transportową oraz bliskością aglomeracji łódzkiej, co sprzyja rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości. Bliskość miasta Pabianice oraz aglomeracji łódzkiej sprzyja współpracy przedsiębiorstw z Gminy Pabianice z większymi podmiotami gospodarczymi. Firmy z gminy często pełnią rolę podwykonawców lub dostawców dla większych przedsiębiorstw z regionu, co przyczynia się do ich rozwoju i zwiększenia konkurencyjności. Dzięki aktywnemu wsparciu ze strony gminy oraz korzystnemu położeniu geograficznemu, lokalne przedsiębiorstwa mają dobre warunki do dalszego rozwoju i zwiększania swojej konkurencyjności na rynku regionalnym i krajowym.

Wyniki badań diagnostycznych wśród podmiotów zrzeszonych w Cechu.

Badania diagnostyczne wśród przedsiębiorców zrzeszonych w Cechu zrealizowano z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety wspieranej komputerowo (CATI). W badaniu wzięli udział przedsiębiorcy dobrani w sposób losowy.

W badanej grupie respondentów przeważają przedsiębiorcy działający w branży usługowej, co odzwierciedla strukturę całej populacji przedsiębiorstw w granicach administracyjnych miasta Pabianice oraz struktury przedsiębiorców zrzeszonych w organizacji.

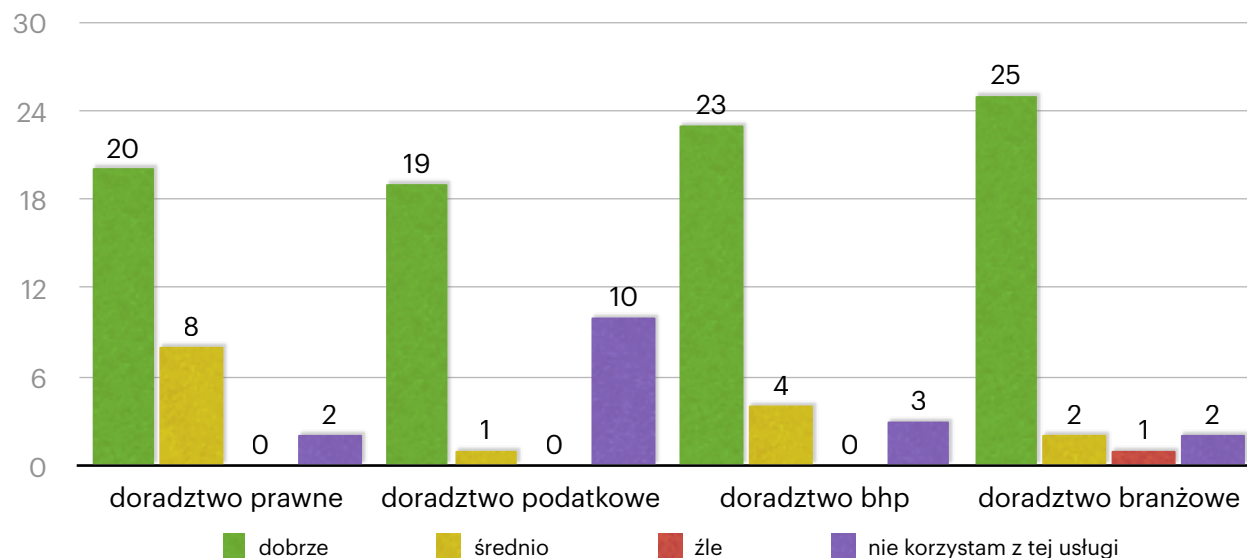

W toku badania, w pierwszej kolejności dokonano oceny satysfakcji i częstotliwości korzystania z oferty Cechu. Ocenie poddano usługi realnie oferowane w ramach Cechu, pomijając te, które stanowią potencjał rozwojowy organizacji, znajdujące odbicie w zapisach statutowych.

Jako pierwszą usługę poddano ocenie doradztwo prawne w zakresie prowadzenie działalności gospodarczej. Działanie w tym zakresie oferowane przez Cech obejmują np.: zakładania firmy, wyboru formy prawnej, sporządzania umów czy ochrony prawnej przedsiębiorcy. Obejmuje także wsparcie w zakresie prawa pracy, podatków, ochrony danych oraz rozwiązywania sporów z kontrahentami lub organami administracji.

Z tej formy wsparcia korzysta 74% badanych, przy czym ocena satysfakcji odbiorców jest zdecydowanie pozytywna. Zaledwie jedna osoba, korzystająca z tej usługi oceniła poziom swojej satysfakcji jako średni.

Jak ocenia Pani/Pan następujące usługi oferowane przez Cech?

Kolejną formą wsparcia przedsiębiorców, poddanej ocenie było doradztwo podatkowe, które obejmuje takie obszary tematyczne jak: wybór najkorzystniejszej formy opodatkowania oraz prawidłowego rozliczania podatków oraz pomoc w interpretacji przepisów podatkowych, minimalizowaniu ryzyka błędów i optymalizacji kosztów prowadzenia firmy.

Doradztwo podatkowe wykorzystywane jest z podobnym natężeniem, zaledwie 8 z 30 badanych przedsiębiorców wybrało odpowiedź „nie korzystam z tej usługi”. Ocena użytkowników doradztwa tym zakresie była zdecydowanie pozytywna.

Doradztwo w zakresie przestrzegania przepisów BHP oraz tworzenia przestrzeni pracy spełniającej wymogi tej sfery prawa jest usługą wykorzystywaną nieco częściej przez przedsiębiorców zrzeszonych w analizowanej jednostce organizacyjnej. Dotyczy zazwyczaj zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w firmie oraz m.in. ocenę ryzyka zawodowego, szkolenia pracowników, przygotowanie instrukcji oraz dostosowanie stanowisk pracy do obowiązujących przepisów.

Z oferty w tym zakresie korzysta 90% respondentów, a ocena poziomu satysfakcji odbiorców jest pozytywna.

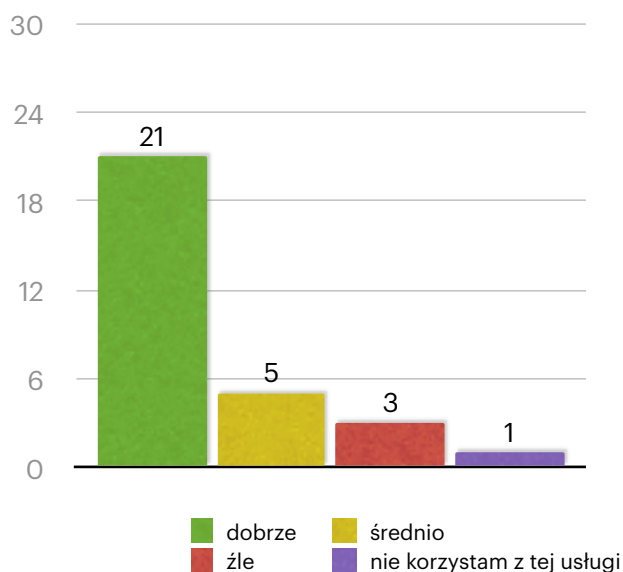
Doradztwo branżowe to oferta skierowana w szczególności dotyczy wsparcia przedsiębiorców w kwestiach specyficznych dla danej branży, np. rzemiosła czy usług. Obejmuje pomoc w dostosowaniu działalności do standardów jakości, nowych technologii oraz wymagań rynku i przepisów. Często wiąże się też z organizowaniem szkoleń oraz wymianą doświadczeń między członkami cechu. W świetle zrealizowanych badań można powiedzieć, że z tej formy usług profesjonalnych korzysta 98 % badanych przedsiębiorców, a ocena tej oferty Cechu jest pozytywna.

Zadania z zakresu reprezentacji interesów przedsiębiorców jest jednym z pierwotnych zadań cechów rzemiosł. Nie dziwi zatem fakt, że w badanej grupie zaledwie 1 osoba uznała, że nie korzysta z tej oferty organizacji. Jednakże poziom ocen zadań z zakresu reprezentacji został oceniony nieco bardziej krytycznie niż inne formy działania Cechu. 21 z 30 badanych przedsiębiorców oceniło tę usługę dobrze, a pozostali wskazali na średnią i złą ocenę tego zadania. Wydaje się jednak, że szeroki wachlarz branż działalności gospodarczej reprezentowanych przez Cech oraz mnogość indywidualnych, a czasem sprzecznych między firmami interesów skutkować będzie większą rozbieżnością ocen. Nierzadko zdarzyć się mogą konflikty interesów wewnątrz samych organizacji cechowych, co siłą rzeczy przejawiać się będzie w niezadowoleniu jednej ze stron konfliktu.

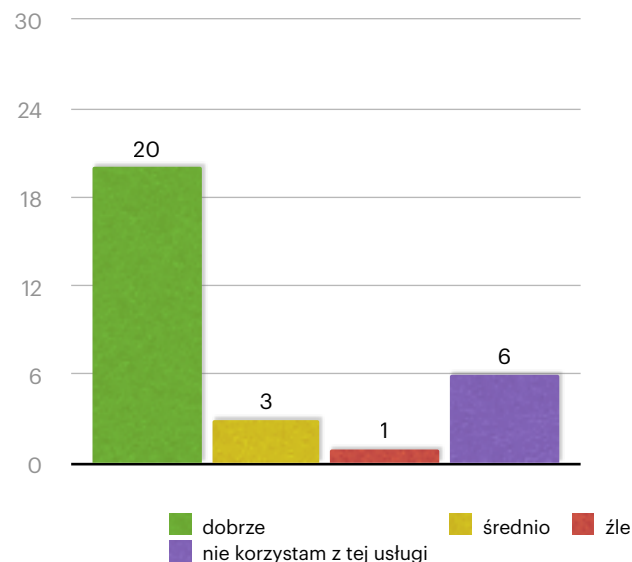
Oferta szkoleniowa Cechu Rzemiosł Różnych w Pabianicach obejmująca zagadnienia z zakresu przepisów BHP dla pracodawców została oceniona pozytywnie przez 66% badanych. Zaledwie 6 przedsiębiorców nie korzysta z tej oferty Cechu, natomiast przewaga pozytywnych ocen odbiorców szkoleń pozwala stawiać wniosek o właściwej realizacji tego zadania.

Przedsiębiorcy zostali poproszeni o ocenę działań szkoleniowych, które służą podnoszeniu kwalifikacji członków Cechu. W świetle zebranych danych z oferty tej korzysta 77% badanych, a większość z nich ocenia tę usługę dobrze. Nie odnotowano opinii negatywnych.

Reprezentowanie interesów rzemiosła

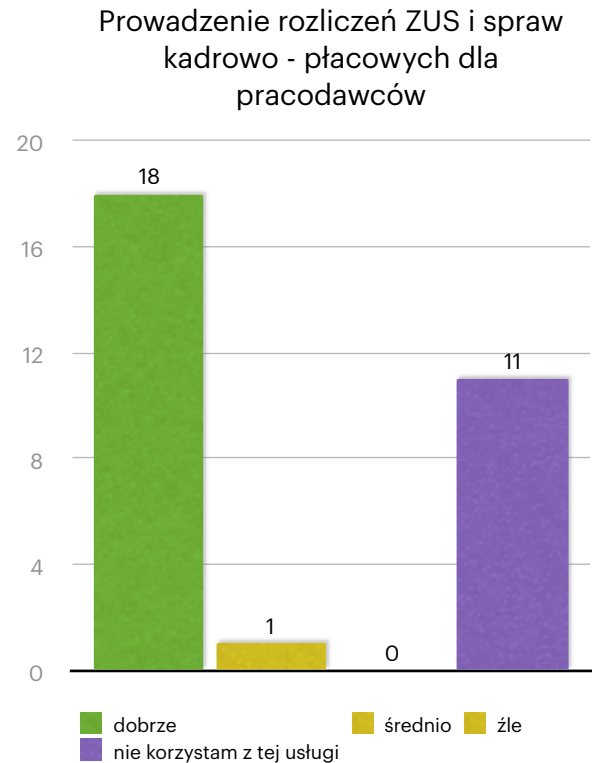

Organizacja kursów bhp dla pracodawców

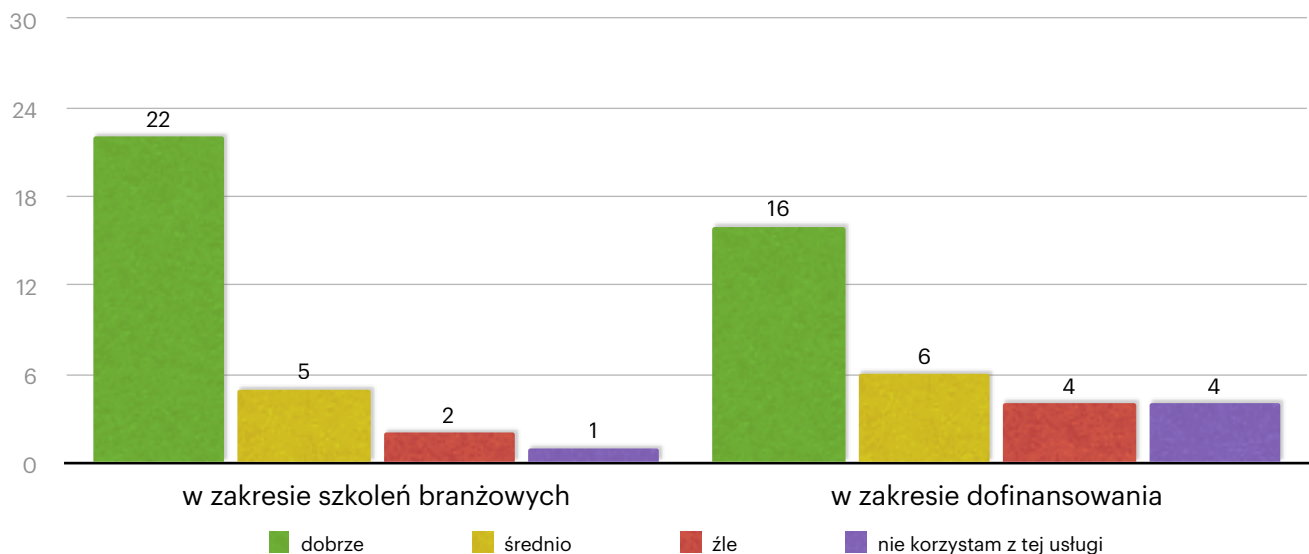

Zadania z zakresu rozliczeń w zakresie kadrowo – płacowym oraz tworzenia dokumentacji ZUS są konsumowane przez 63% badanych przedsiębiorców. Zdecydowana większość z nich ocenia te zadania dobrze, co daje obraz profesjonalizacji działań Cechu. Powszechną praktyką biznesu jest tworzenie samodzielnych jednostek organizacyjnych podejmujących te zadania lub korzystanie z oferty prywatnych firm rozrachunkowych. Wysoki odsetek przedsiębiorców zrzeszonych w Cechu, którzy powierzają organizacji pozarządowej jedno z najważniejszych zadań obligatoryjnych dla przedsiębiorców świadczy o wysokim poziomie zaufania do organizacji, której są członkami.

Badani przedsiębiorcy pozytywnie obierają działania Cechu w zakresie upowszechniania informacji na temat szkoleń branżowych. Z usługi tej korzystają niemal wszyscy respondenci, przy

Prowadzenie działań informacyjnych

czym tylko dwie osoby wystawiają Cechowi ocenę niepozytywną. Oznacza to, że oferta ta jest – zdaniem badanych reprezentantów firm prywatnych – aktualna, trafna i właściwie dystrybuowana.

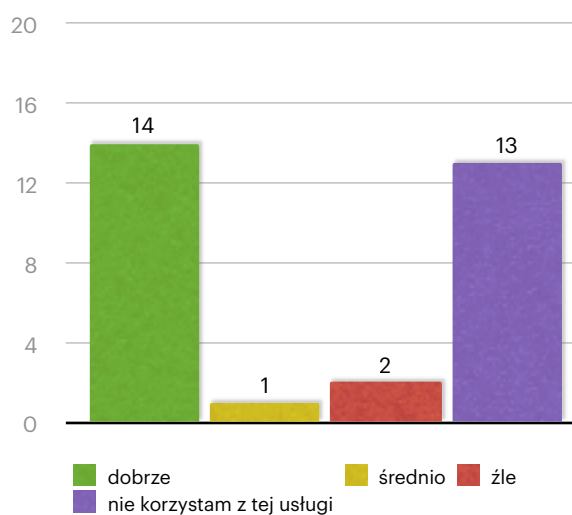
Ocena działań cechu w zakresie działań informacyjnych w zakresie dofinansowania działalności gospodarczej została oceniona pozytywnie przez 16 z 24 przedsiębiorców deklarujących korzystanie z tej oferty. 13% badanych, którzy uznali że są odbiorcami tej usługi wystawiło ocenę negatywną. Spośród wszystkich poddanych ocenie usług oferowanych przez Cech, oferta działań

informacyjnych w zakresie dofinansowań oceniona została najsurowiej. Próbując wyjaśnić tę obserwację trzeba zaznaczyć, że dopiero z końcem roku 2024, zwiększyła się dostępna na rynku pula środków finansowych ze środków europejskich, dostępnych w latach 2022-2023 w sposób znacznie ograniczony. Tym samym należy przypuszczać, że działania informacyjne Cechu mogą się zintensyfikować dopiero w roku 2025 z uwagi na rozszerzenie oferty finansowej skierowanej do prywatnych przedsiębiorców.

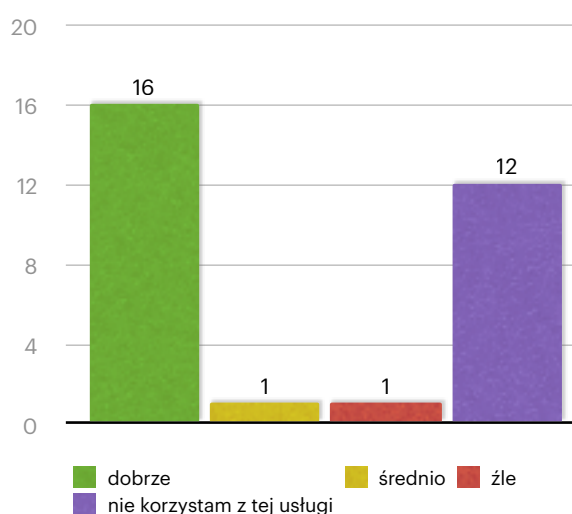
Dokonując oceny zadań z zakresu rozpatrywania skarg i wniosków na działalność innych członków Cechu 43% badanych wybrało odpowiedź: „nie korzystam z tej usługi”. Jednak wśród odbiorców tej oferty, można zauważyć przewagę ocen pozytywnych. Dzieje się tak mimo tego, że zadane to wprost odwołuje się do konfliktów interesów członków Cechu i ze swej natury generuje potencjalne niezadowoleniem jednej ze stron konfliktu. W sytuacji skargi na innego członka Cechu, pozytywna opinia organizacji, siłą rzeczy wiąże się z niedogodnościami strony ocenionej krytycznie. Mimo trudności w rozwiązywaniu sporów i konfliktogennego potencjału tego zadania, Cech postrzegany jest pozytywnie jako rozjemca i mediator między podmiotami zrzeszonymi.

Kolejnym zadaniem Cechu wobec zrzeszonych przedsiębiorców jest opiniowanie produktów/usług i potencjału rozwojowego członków Cechu. Z oferty tej skorzystało 60% badanych respondentów pozytywnie oceniając jakość usług Cechu w tym zakresie.

Rozpatrywanie skarg i wniosków na działalność innych członków Cechu

Wykonywanie oceny pracy wykonanej przez członka Cechu i wydanie w tym przedmiocie pisemnej opinii

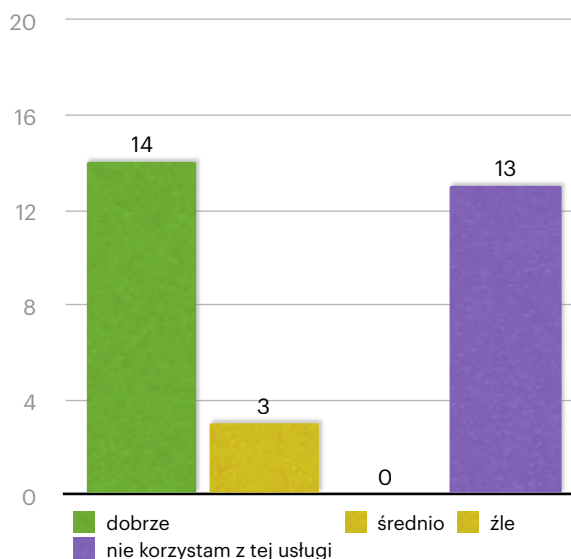

Reprezentacja interesów podmiotów zrzeszonych w cechu w instytucjach publicznych to oferta stosunkowo rzadko postrzegana jako wykorzystywana przez badanych przedsiębiorców. 43 % badanych uznało, że nie korzysta z tej usługi, natomiast ci z przedsiębiorców, którzy zgłaszali akces do tej formy działalności branżowej Cechu wyrażali opinie pozytywne. Niezbyt liczna reprezentacja badanych przedsiębiorców w ocenie tego typu usług cechu wynika ze specyfiki branży przedsiębiorstw zrzeszonych w Cechu. Potrzeba interwencji w obliczu naruszenia prawa lub interesu społecznego wynika bowiem ze specyfiki prowadzonej działalności gospodarczej i częściej dotyczy wybranych branż handlowych (sprzedaż alkoholu) lub usługowych (gastronomia).

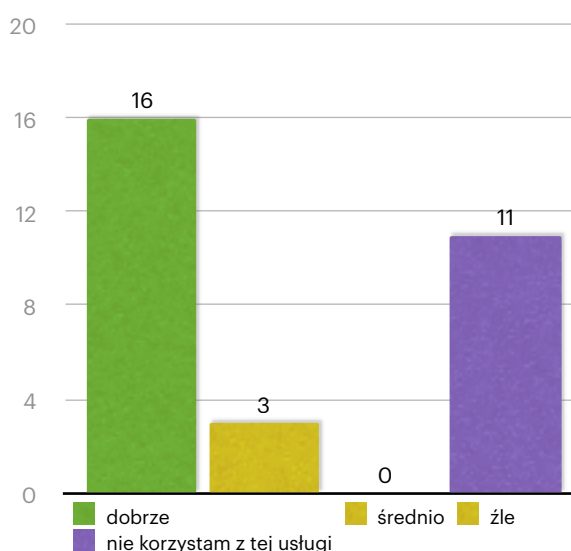
Reprezentacja członków Cechu wobec organów władzy samorządowej jest usługą konsumowaną przez 67% badanych przedsiębiorców i ocenianą pozytywnie. Warto zaznaczyć, że jest to zadanie które jest możliwe do realizacji jedynie w tego rodzaju formach samoorganizacji. Możliwość realnego wpływu na politykę władz lokalnych w wykonaniu pojedynczego przedsiębiorcy jest znacznie utrudnione i to właśnie Cechy stanowią podstawową formę prawną tego zadania. A zatem przewaga pozytywnych ocen badanych przedsiębiorców ukazują siłę samorządu gospodarczego.

Prezentowanie postulatów przedsiębiorczych na forum samorządowym postrzegana jest jako działalność, przynosząca korzyści dla 64 % badanych. Ocena tej formy aktywności cechu jest pozytywna, jednak warto zwrócić uwagę na fakt, że reprezentacja przedsiębiorców i przedstawianie organom samorządu lokalnego postulatów członków Cechu jest zadaniem wieloaspektowym i może być niedostrzegana przez podmioty zrzeszone w Cechu. Cechy, realizując te zadania, często reagują szybko i bezpośrednio na potrzeby rozwojowe przedsiębiorców działających w zróżnicowanych branżach. Świadomość podmiotów zrzeszonych o związku interwencji Cechu, z rozwojem pojedynczego przedsiębiorstwa może być niewielka. Aby poczuć przedsiębiorcy, że ta usługa Cechy realnie wpływa na poprawę warunków jego

Interwencje w instytucjach w sytuacjach naruszenia prawa lub uzasadnionego interesu społecznego

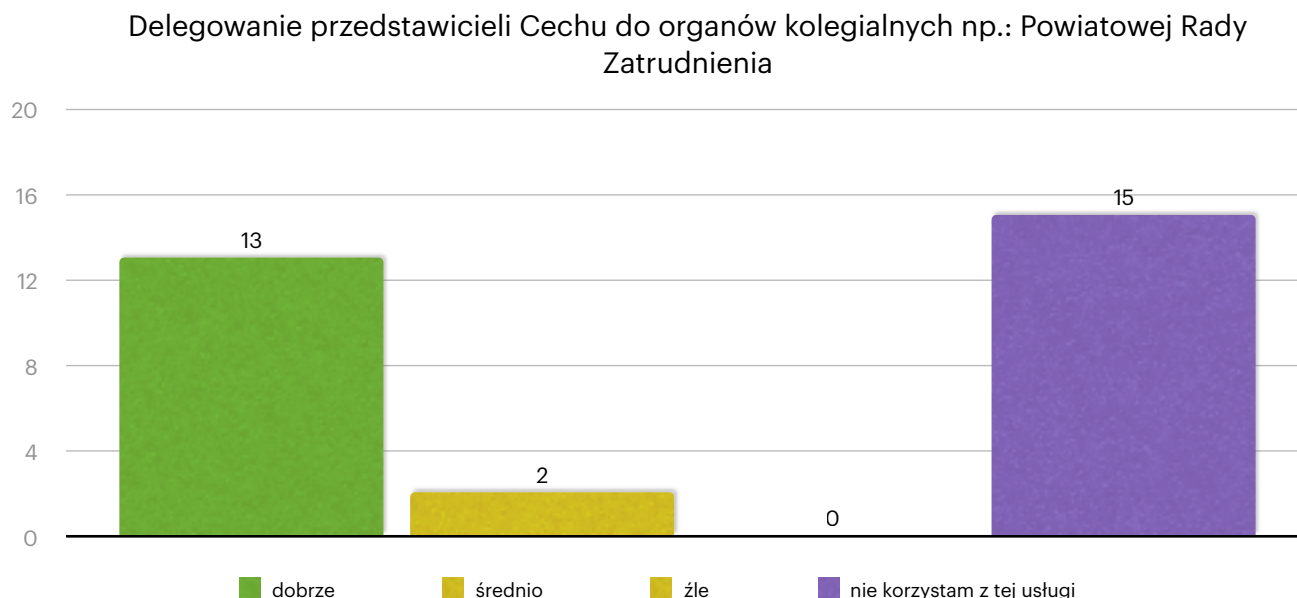

Przedstawianie organom samorządu terytorialnego postulatów i wniosków dotyczących spraw członków Cechu

działania biznesowego niezbędna jest właściwa strategia komunikacyjna Cechu. Dlatego można odpowiedzi na to pytanie traktować jako sygnał na potrzebę wzmocnienia siły i zakresu komunikacji między Cechem a przedsiębiorstwami zrzeszonymi w organizacji.

O niewielkiej świadomości wagi takich działań Cechu, jakim jest reprezentacja przedsiębiorców w organach doradczych i pomocniczych samorządu terytorialnego świadczy odpowiedź na kolejne pytanie ankietowe.

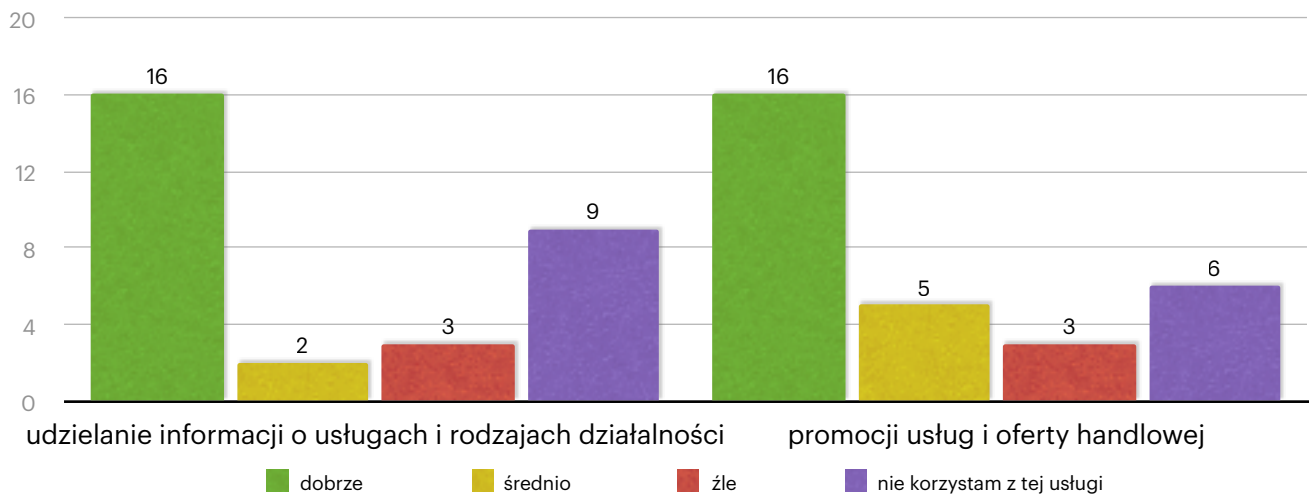

W świetle zebranych danych można powiedzieć, że 50% zrzeszonych przedsiębiorców nie uznaje zadań, polegających na delegowaniu przedstawicieli Cechu do organów kolegialnych jako usługi, z której realnie korzystają. Oznacza to, że przedsiębiorcy nie uznają tego działania za istotne w działalności Cechu dla rozwoju ich firm. Tymczasem reprezentacja przedsiębiorców w organach kolegialnych samorządu lokalnego jest niezwykle ważna, ponieważ pozwala uwzględniać potrzeby i interesy lokalnej gospodarki w procesie decyzyjnym. Przedsiębiorcy tworzą miejsca pracy i generują dochody dla gminy, dlatego ich głos sprzyja podejmowaniu działań wspierających rozwój ekonomiczny regionu. Dzięki doświadczeniu w zarządzaniu i inwestowaniu mogą oni przyczynić się do bardziej racjonalnego gospodarowania budżetem samorządu. Obecność przedsiębiorców zapewnia także lepszą równowagę społeczną, łącząc perspektywę mieszkańców z potrzebami lokalnego biznesu.

Zdecydowanie lepiej postrzegana jest działalność Cechu w zakresie informowania otoczenia zewnętrznego i interesariuszy o usługach i działalności produkcyjnej członków Cechu. Pozytywny odbiór tej formy aktywności Cechu deklaruje 53% przedsiębiorców, a jedynie 30% z nich nie uznaje tej usługi za istotne w ich działalności gospodarczej.

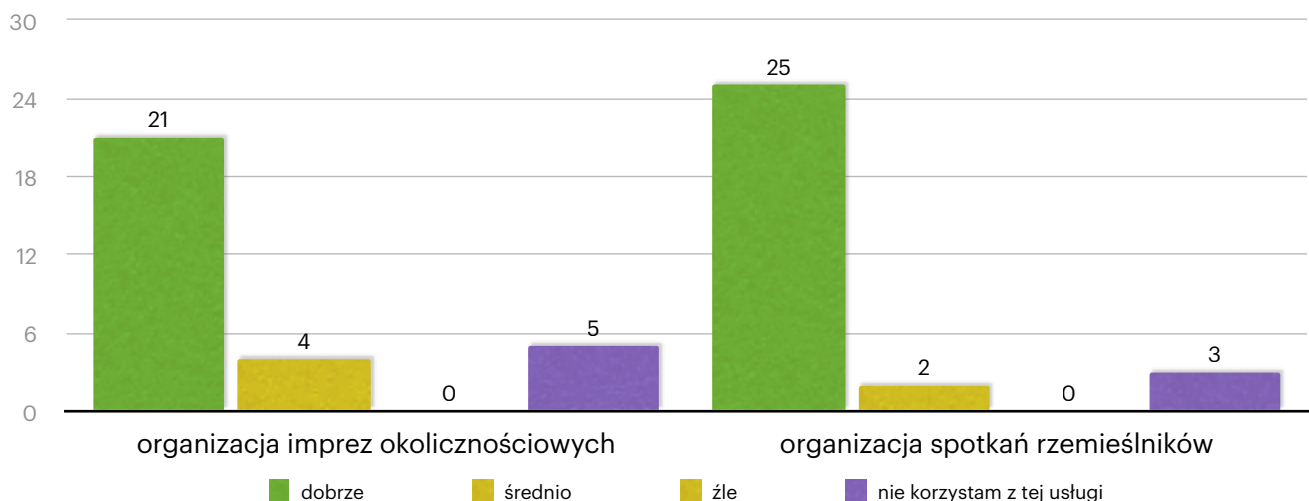
Nieco lepiej przedsiębiorcy, biorący udział w badaniu postrzegają działania w zakresie promocji usług i oferty handlowej członków Cechu. Jedynie sześciu z 30 badanych przedsiębiorców uznaje, że nie korzysta z tej oferty, a 53% ogółu badanych pozytywnie ocenia te działania Cechu. Tymczasem działalność Cechu w tym zakresie nie ma selekcyjnego charakteru, co oznacza że działania promocyjne prowadzone są względem wszystkich podmiotów zrzeszonych.

Jak ocenia Pani/Pan następujące usługi oferowane przez Cech?

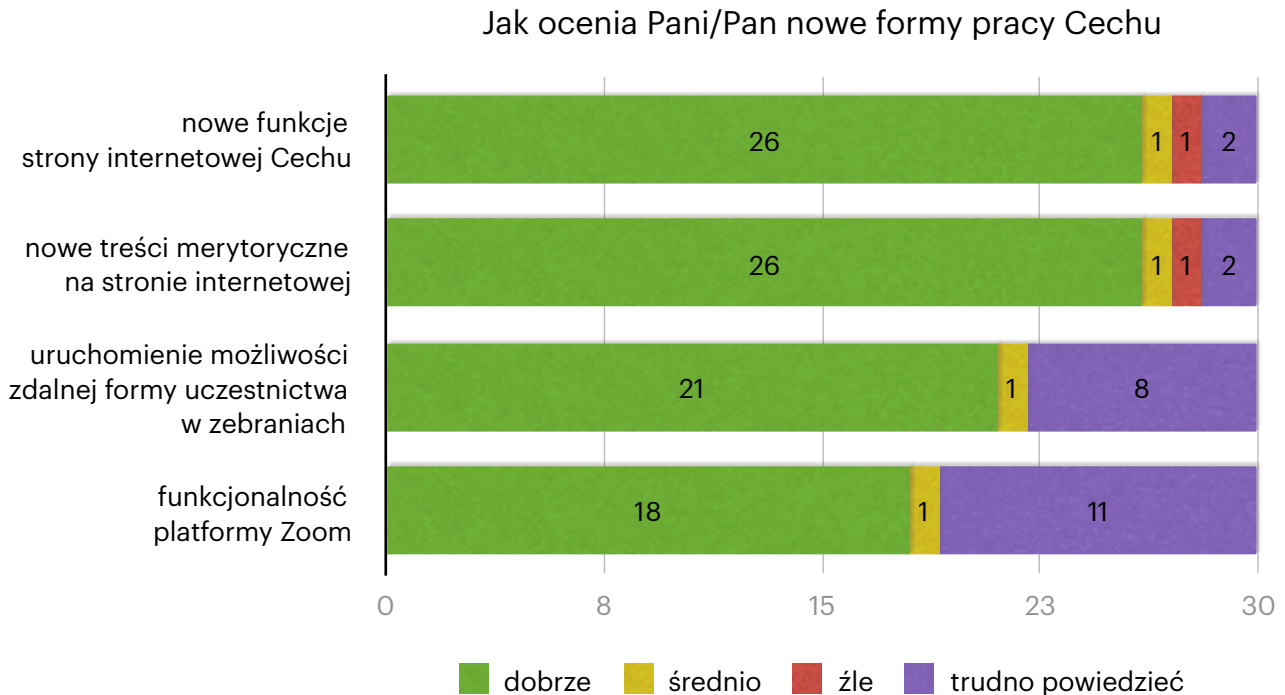

Ostatnie dwie formy działań cechu zaliczyć można do działań służących integracji środowiska przedsiębiorców zrzeszonych w organizacji samorządu gospodarczego. W świetle uzyskanych danych można powiedzieć, że odbiór tych usług Cechu jest pozytywny. 83% badanych przedsiębiorców pozytywnie ocenia organizację imprez okolicznościowych a 67% z nich postrzega jako właściwie realizowane spotkania rzemieślników.

Jak ocenia Pani/Pan następujące usługi oferowane przez Cech?

W kolejnym pytaniu ankiety poddano ocenie respondentów nowe formy pracy Cechu, które powstały w wyniku realizacji projektu. Aby dokonać tej oceny do badanych skierowano następujące pytanie: „Jak ocenia Pani/Pan nowe formy pracy Cechu?” ocenie poddane zostały dwa podstawowe działania zrealizowane w toku projektu: rozbudowa strony internetowej Cechu oraz stworzenie platformy multimedialnej umożliwiającej zdalne uczestnictwo członków Cechu w zebraniach organizacyjnych.

W świetle zaprezentowanych danych należy stwierdzić, że w opinii badanych przedsiębiorców lepiej postrzegane są działania w zakresie rozbudowy i zwiększenia funkcjonalności strony internetowej organizacji, niż możliwości zdalnego uczestnictwa w zebraniach. Zarówno nowe funkcje strony internetowej, jak i zakres umieszczonych na niej treści, zostały ocenione jednoznacznie pozytywnie.

Bardziej zróżnicowany odbiór odnotowano w przypadku oceny funkcjonalności platformy Zoom, służącej do organizacji zebrań w formie zdalnej. Choć większość badanych (63%) oceniła jej działanie dobrze, to jednocześnie znacząca grupa (blisko 37%) miała trudność z jednoznaczną oceną, wybierając odpowiedź „trudno powiedzieć”. Taki rozkład głosów, mimo przewagi opinii pozytywnych, wskazuje na pewne wahanie lub niepewność części użytkowników.

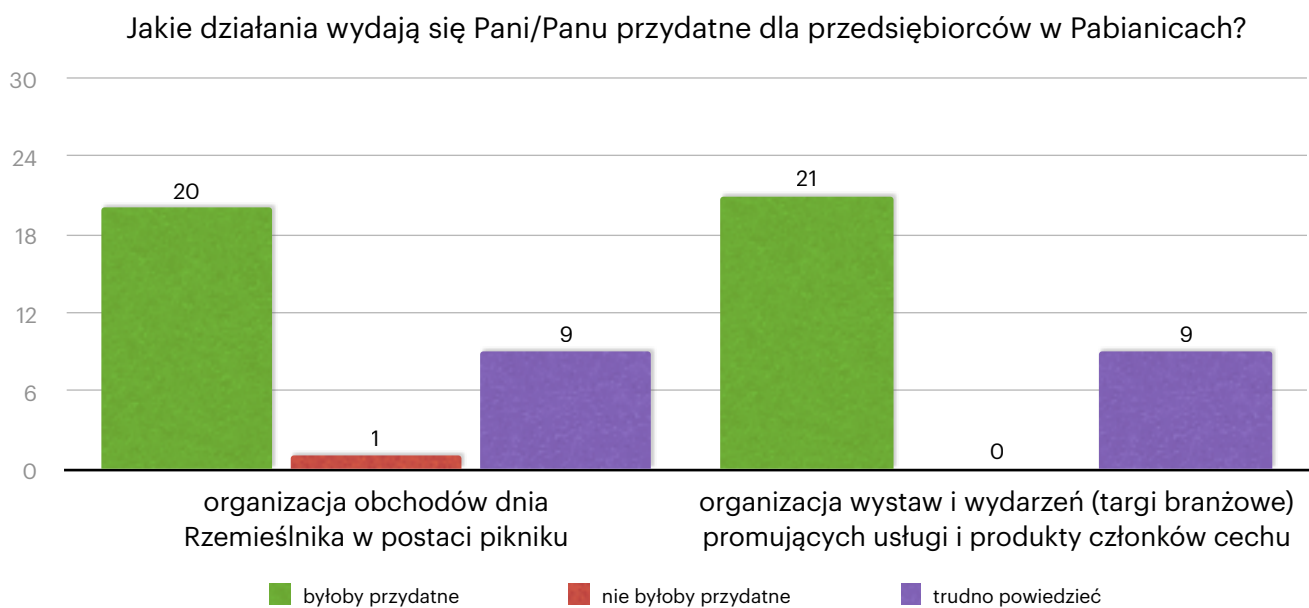
Próbując skomentować te dane, należy stwierdzić, że każda zmiana technologiczna w zakresie komunikacji wewnątrz organizacji może wywoływać podobne, mieszane odczucia, zwłaszcza w początkowej fazie jej użytkowania. Ewentualny dyskomfort lub niepewność co do oceny nowych narzędzi komunikacji zdalnej często wynika z konieczności oswojenia się z nowymi funkcjami i metodami pracy, a nauka ta może niektórym członkom Cechu sprawiać trudność.

Z drugiej strony, użytkowanie platformy zdalnej zależne jest od dostępu do łącza internetowego o odpowiednich parametrach. W toku zebrań zdalnych każdy użytkownik dysponuje inną jakością

połączenia, która zależy od jego indywidualnej oferty telekomunikacyjnej i lokalizacji. Niestabilne lub wolne łącze może wpływać niekorzystnie na odbiór spotkania, a nawet uniemożliwiać aktywne uczestnictwo w dyskusji, co naturalnie przekłada się na trudność w ocenie samego narzędzia.

Należy się spodziewać, że poczucie satysfakcji z użytkowania tej formy pracy Cechu będzie wzrastać wraz z poziomem opanowania nowych umiejętności przez zrzeszonych przedsiębiorców. Jednak w obliczu faktu, że tak duża grupa wstrzymała się od oceny, warto przemyśleć realizację cyklicznych spotkań szkoleniowych. Takie warsztaty, skierowane do członków Cechu, pomogłyby wzmocnić ich kompetencje cyfrowe i przełożyć się na bardziej świadome i efektywne korzystanie z platformy komunikacyjnej.

Ostatnim blok pytań ankietowych, skierowanych do przedsiębiorców zrzeszonych w Cechu odnosił się do preferencji podmiotów zrzeszonych co do rozwoju oferty Cechu. W tym celu do respondentów skierowano następujące pytanie: „Jakie działania wydają się Pani/Panu przydatne dla przedsiębiorców w Pabianicach?” Respondenci udzielali odpowiedzi w kategoriach „byłoby/nie byłoby przydatne” w odniesieniu do X zaproponowanych, nowych form działalności Cechu. W ocenie preferencji badanych przedsiębiorców należy brać pod uwagę odpowiedzi skrajne, gdyż odpowiedzi „trudno powiedzieć” wynikają z niezdecydowania badanych, które może być skutkiem braku przemyśleń względem zaproponowanych form usług.

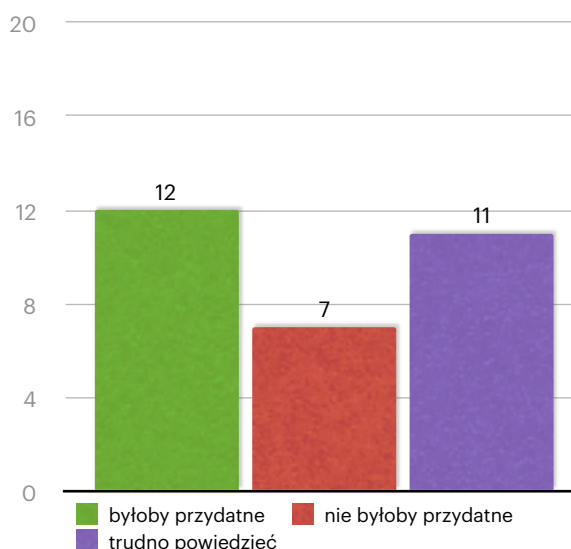
Podejmując działania w zakresie tworzenia strategii rozwoju, Cech zaproponował podmiotom zrzeszonym organizację corocznych obchodów „Dnia Rzemieślnika”. Propozycja ta spotkała się ze zdecydowanym, pozytywnym odbiorem badanych przedsiębiorców. 63% uznało taką imprezę promującą rzemiosłnictwo jako przydatną, przy czym zaledwie 1 osoba odrzuciła tę propozycję.

Za równie korzystne dla rozwoju organizacji i firm zrzeszonych w cechu, respondenci uznali organizację wystaw i wydarzeń branżowych, które mają służyć promocji i prezentacji oferty zrzeszonych członków cechu. Tego typu działanie za „przydatne” uznało 73% badanych.

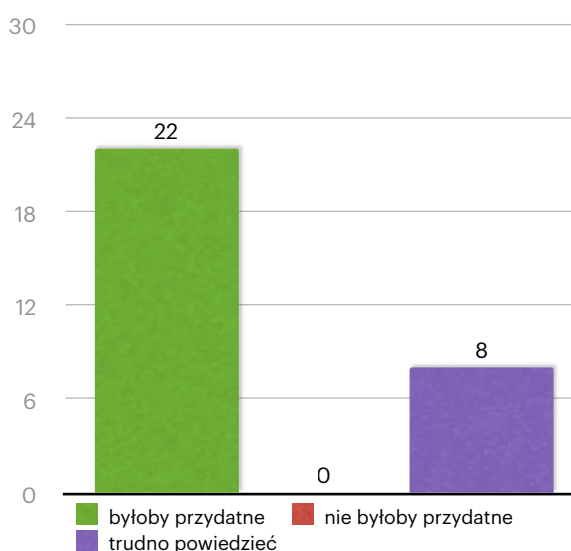
Tworzenie warunków i płaszczyzn współpracy z organizacjami pozarządowymi zyskało aprobatę wśród 40% badanych, a 30% z nich uznało, że nie jest to działanie potrzebne do rozwoju zrzeszonych przedsiębiorców. Warto zauważyć, że w odpowiedziach respondentów przejawia się wysoki poziom ambiwalencji postaw. Oznacza to, że współpraca biznesu i sektora NGO nie jest działaniem istotnym, z punktu widzenia biznesu, mimo że dążenie do tworzenia zasad kooperacji ze środowiskiem lokalnym i wzmacnianie społecznej odpowiedzialności biznesu jest znaczącym elementem stabilizacji podmiotów gospodarczych w świetle teorii ekonomicznej ⁹.

Działania promocyjne w mediach społecznościowych prowadzone przez Cech, jest usługą postrzeganą jako „przydatną” przez większość badanych przedsiębiorców (73% wskazań pozytywnych, przy braku postaw negatywnych). Taka zgodność badanych przedsiębiorców świadczy o świadomości roli promocji w środowisku mediów społecznościowych wśród przedstawicieli biznesu. Znaczenie reklamy i promocji w sieci nie zawsze jednak przekłada się na aktywność samych przedsiębiorców. Często nie promują się oni w mediach społecznościowych, ponieważ brakuje im czasu lub wiedzy, jak skutecznie prowadzić takie działania. Wielu z nich obawia się też kosztów lub uważa, że reklama w internecie nie jest potrzebna w ich branży. Zdarza się również, że przedsiębiorcy nie dostrzegają potencjału mediów społecznościowych i wolą tradycyjne formy promocji. Być może jest to właściwa droga rozwoju usług Cechu Rzemiosł Różnych w Pabianicach.

Organizacja współpracy z organizacjami pozarządowymi

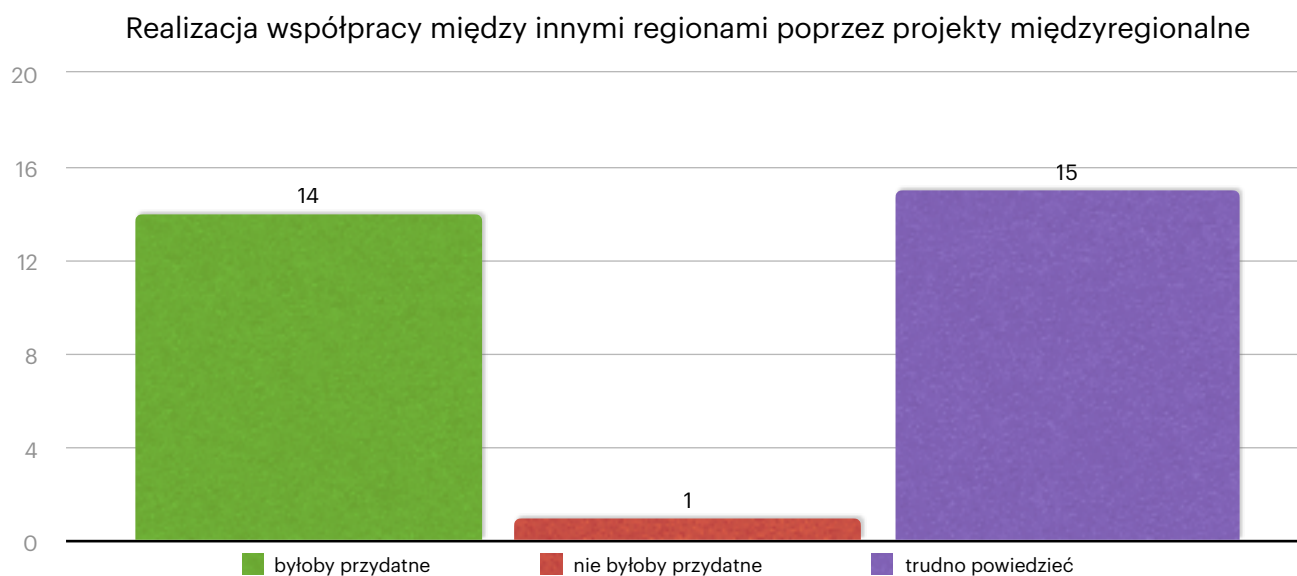
Promocja usług członków Cechu w mediach społecznościowych

Seitanidi, M. M., & Crane, A. (Eds.) (2014). Social Partnerships and Responsible Business: A Research Handbook. Routledge.

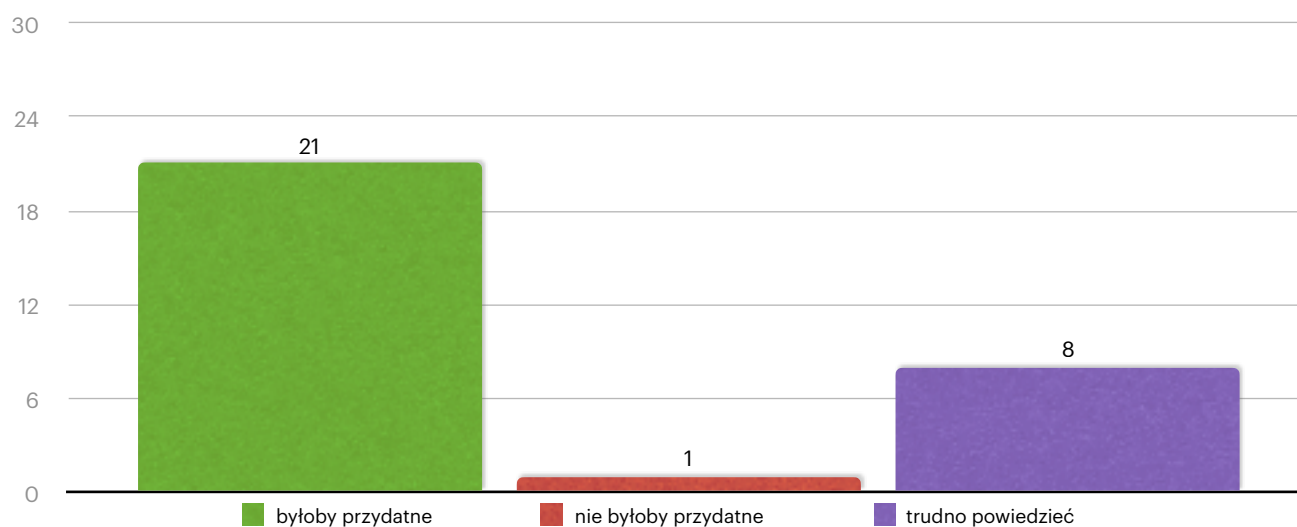

Kolejnym działaniem Cechu, poddanym ocenie badanych było tworzenie płaszczyzny współpracy z innymi podmiotami samorządu gospodarczego. Tego typu usługi, jako przydatne uznało 63% badanych. Wydaje się to właściwą drogą rozwoju Cechu, gdyż zwiększa zasięg rynku zbytu usług i produktów oferowanych przez członków organizacji.

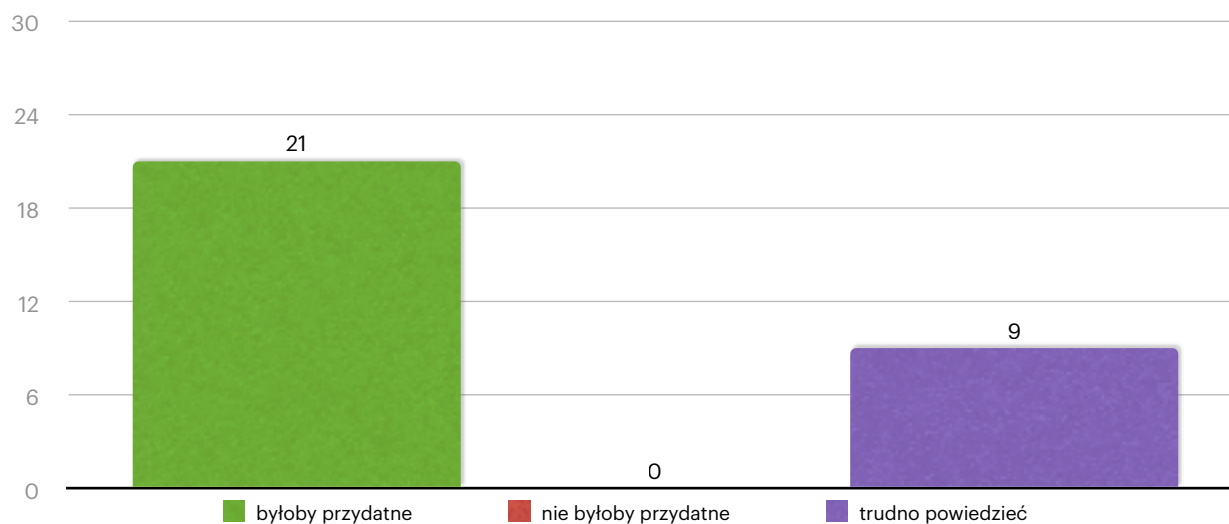
Nawiązywanie nowych kanałów współpracy o zasięgu międzyregionalnym zyskało mniejsze uznanie wśród badanych przedsiębiorców. W opinii respondentów nawiązywanie relacji między regionami jest mniej przydatne, niż współpraca między innymi podmiotami samorządu gospodarczego. Mimo to, za przydatne, działania te uznała niemal połowa badanych.

Tworzenie platform zdalnych zawierających informacyjne materiały branżowe

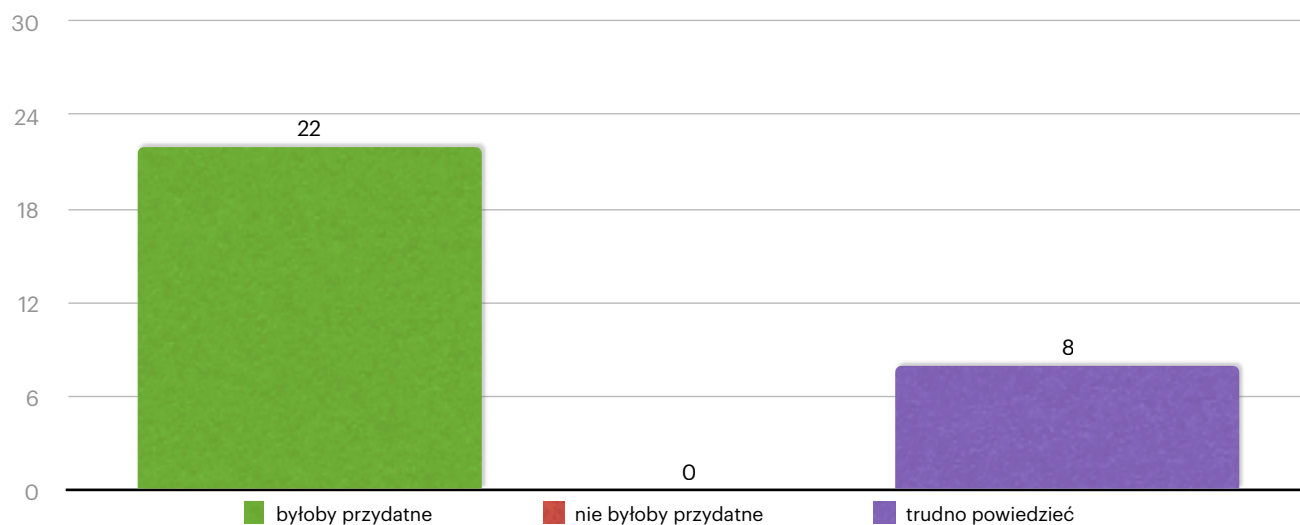
Działania w zakresie tworzenia nowych form pracy zdalnej i nowej oferty technologicznej Cechu w postaci platformy, zawierającej informacje i materiały branżowe zyskało uznanie w oczach badanych członków Cechu. Poparcie dla tej propozycji rozwoju usług organizacji wyraziło 73% badanych przedsiębiorców.

Cyfryzacja procesu przesyłania dokumentów kadrowo płacowych

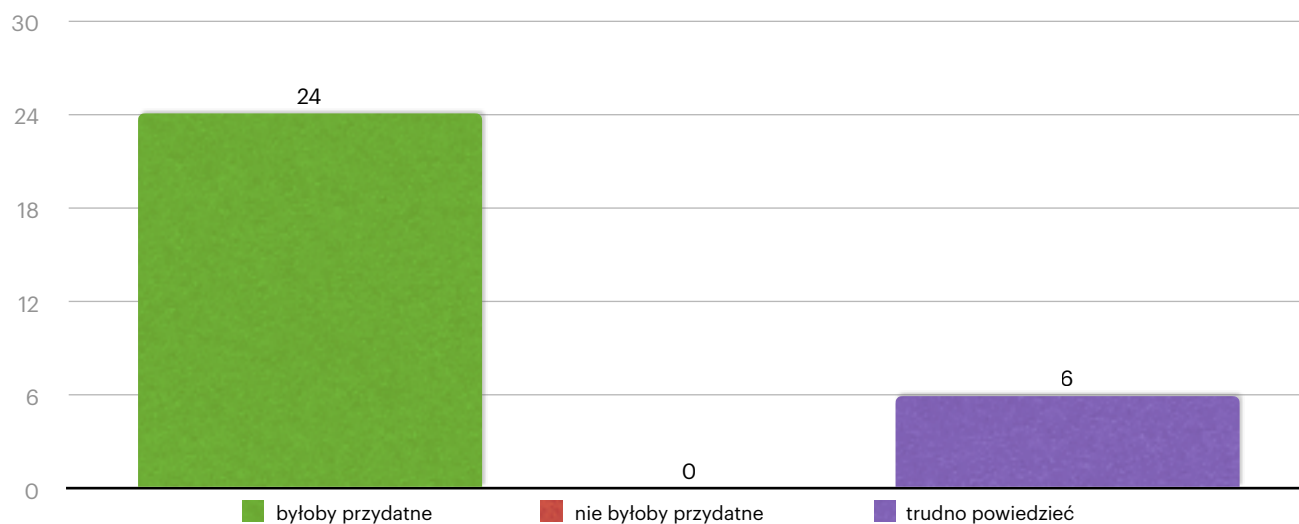
Równie przychylnie badani ustosunkowali się do propozycji cyfryzacji procesu obiegu dokumentacji kadrowo – płacowych. 22 z 30 badanych przedsiębiorców uznało, że ta forma kontaktów ze specjalistami zatrudnionymi w Cechu byłaby przydatną drogą rozwoju oferty organizacji.

Digitalizacja druków dokumentów i formularzy (dostęp on-line)

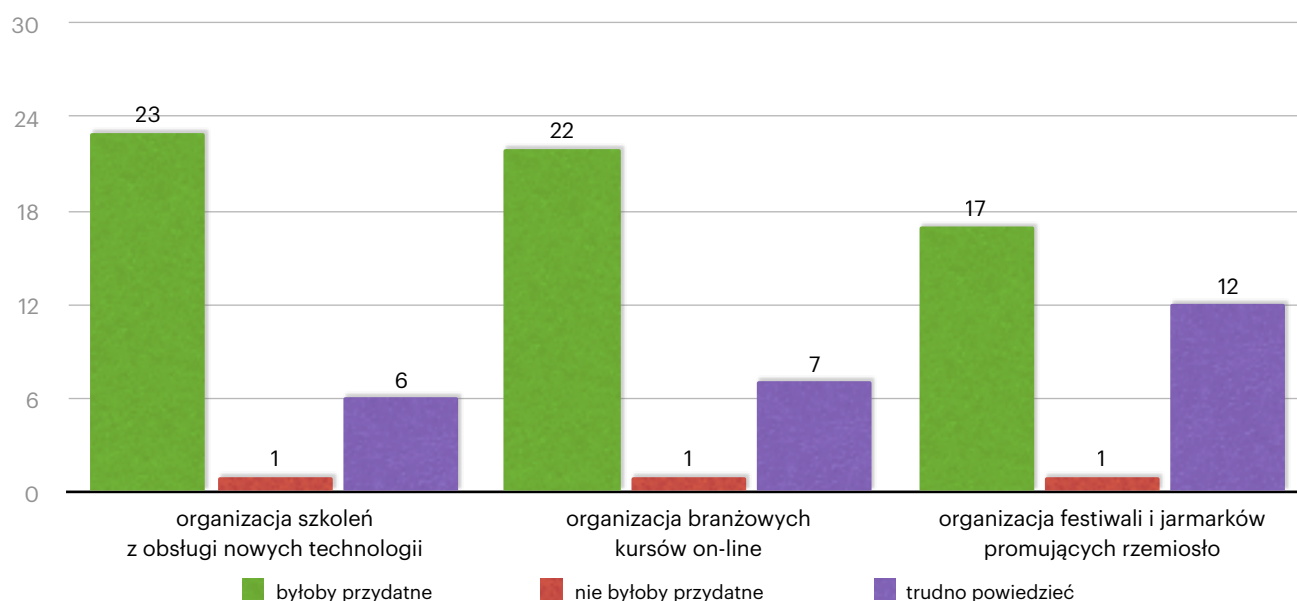
Digitalizacja formularzy oraz druków dokumentów niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej postrzegana jest jako przydatna przez większość badanych przedsiębiorców. Umożliwienie składania druków służących rozliczeniom podatkowym oraz dokumentacji kadrowo płacowej dostępnej on-line ze strony Cechu może być nową, cyfrową ofertą organizacji.

Stworzenie cyfrowej platformy promującej usługi i wyroby rzemieślnicze

Wysokie oceny, co do przydatności nowych usług cyfrowych Cechu odnotowano w przypadku propozycji stworzenia platformy promującej usługi i wyroby rzemieślnicze. Za przydatne, usługę tę uznało 80% badanych. Tak pozytywne oceny uzyskano także w przypadku działań promocyjnych na platformach społecznościowych. Należy więc przemyśleć strategię promocji w środowisku internetowym, z uwagi na wysokie zapotrzebowanie na takie usługi ze strony podmiotów zrzeszonych w Cechu.

Jakie działania wydają się Pani/Panu przydatne dla przedsiębiorców w Pabianicach?

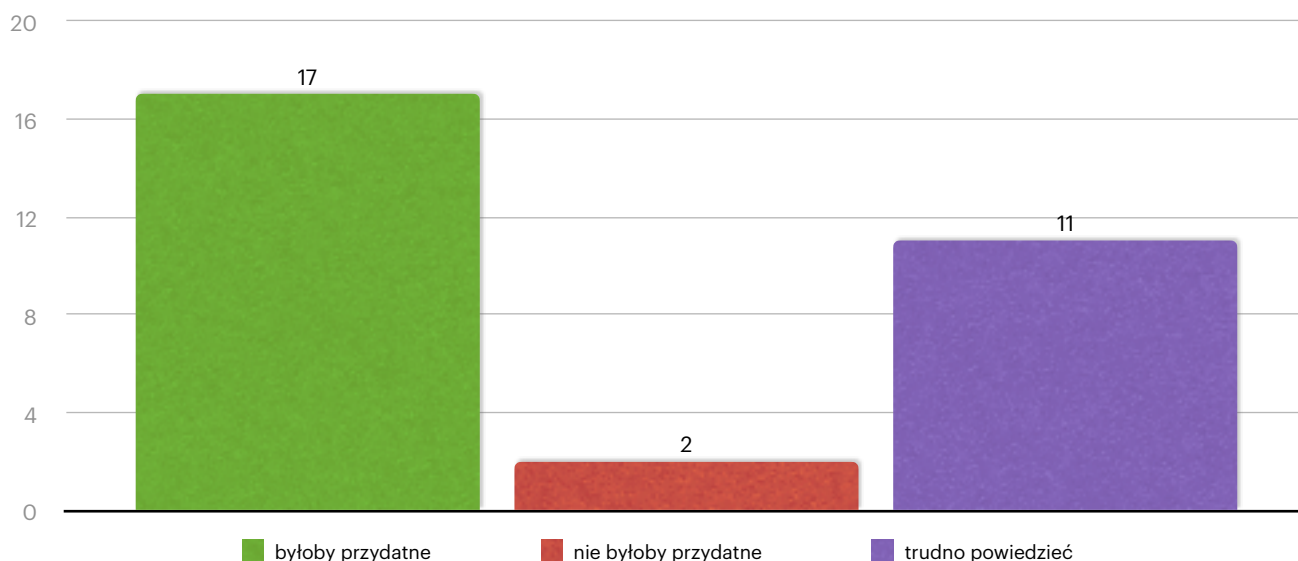
Przydatność cyfrowych form promocji biznesu, aktywności w sferze mediów społecznościowych oraz potrzeba digitalizacji dokumentów i formularzy niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej przekłada się na potrzeby szkoleniowe w zakresie obsługi nowych technologii, skierowanych do przedsiębiorców. Tego rodzaju usługi Cechu, za przydatne uznaje 80% badanych przedsiębiorców.

Potrzeby szkoleniowe członków Cechu w formie szkoleń on-line wydają się także atrakcyjną ofertą dla badanych przedsiębiorców. Branżowe kursy dostępne online zyskały aprobatę u 80% badanych.

W porównaniu do propozycji nowych ofert cechu w przestrzeni wirtualnej i odnoszącej się do kompetencji cyfrowych, tradycyjne lub bezpośrednie formy działań Cechu zyskują mniejszy poziom poparcia u badanych przedsiębiorców. Ocenie poddano trzy propozycje bezpośrednich form pracy Cechu: organizacja jarmarków rzemieślniczych, spotkań networkingowych oraz tworzeni systemu certyfikatów branżowych.

Organizacja jarmarków i festiwalu branżowych wydaje się mniej atrakcyjna dla badanych przedsiębiorców, niż usługi cyfrowe oferowane przez Cech w przyszłości. Za przydatne uznało je zaledwie 34% badanych. Tradycyjne i bezpośrednie formy promocji są więc zdecydowanie mniej przydatne, w opinii członków Cechu, niż cyfrowe działania promocyjne

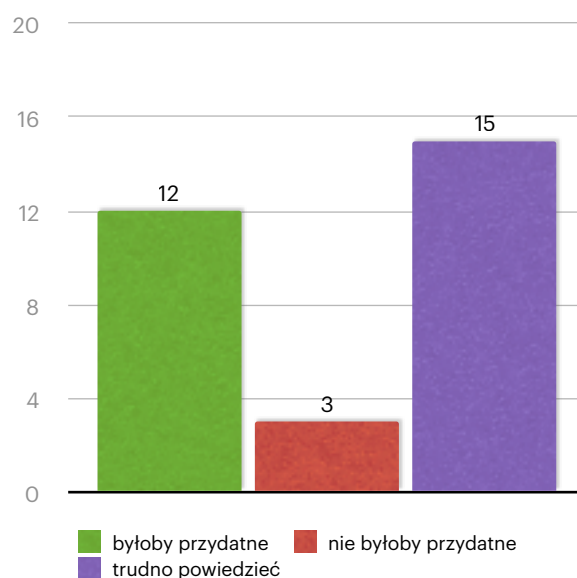
Stworzenie systemu certyfikatów jakości dla usług i wyrobów rzemieślniczych

Pozytywne oceny, co do przydatności systemu branżowych certyfikatów jakości zadeklarowało około 34% badanych, co oznacza że nie jest to preferowana przez przedsiębiorców usługa oferowana przez Cech w przyszłości.

Jeszcze niższe oceny przydatności odnotowano w przypadku propozycji organizacji spotkań networkingowych, umożliwiających współpracę międzysektorową. Tego typu spotkania mają charakter bezpośrednich spotkań biznesowych, nierzadko urozmaicanych szkoleniami profesjonalnymi, noszącymi nazwę „lokalnej wymiany wizytówek”. Główną funkcją takich spotkań jest sieciowanie partnerów biznesowych i wzmacnianie siły lokalnego biznesu. Jednak w opinii pabianickich przedsiębiorców spotkania tego rodzaju nie wydają się ważną formą wsparcia ze strony organizacji samorządu gospodarczego. Jako przydatne, uznało tę formę działania skierowaną do biznesu, uznało je zaledwie 12 z badanych przedsiębiorców.

Organizacja spotkań networkingowych, umożliwiających współpracę międzysektorową np.: lokalna wymiana wizytówek

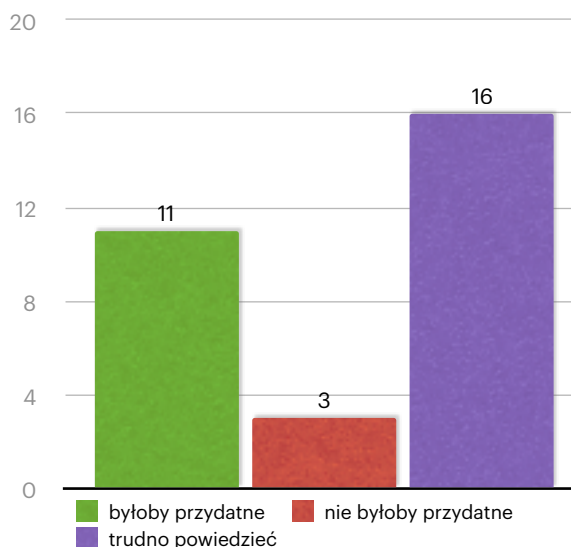

Ostatnie propozycje nowych form usług Cechu skierowanych do podmiotów zrzeszonych odnosiły się do rozwoju kompetencji przedsiębiorców w obszarze gospodarki zrównoważonej. Gospodarka zrównoważona ma duże znaczenie dla rozwoju małych przedsiębiorstw, ponieważ sprzyja racjonalnemu wykorzystaniu zasobów i ograniczaniu kosztów działalności. Wdrażanie rozwiązań proekologicznych i społecznie odpowiedzialnych może zwiększać konkurencyjność firmy oraz budować jej pozytywny wizerunek. Małe przedsiębiorstwa, które działają zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, łatwiej zdobywają zaufanie klientów i partnerów biznesowych. Dodatkowo korzystają z nowych możliwości rynkowych, np. rosnącego popytu na produkty i usługi przyjazne środowisku oraz wsparcie finansowe ze środków UE preferujących działania proekologiczne. Kolejne wykresy prezentują rozkłady odpowiedzi badanych członków Cechu w odniesieniu do tego zagadnienia.

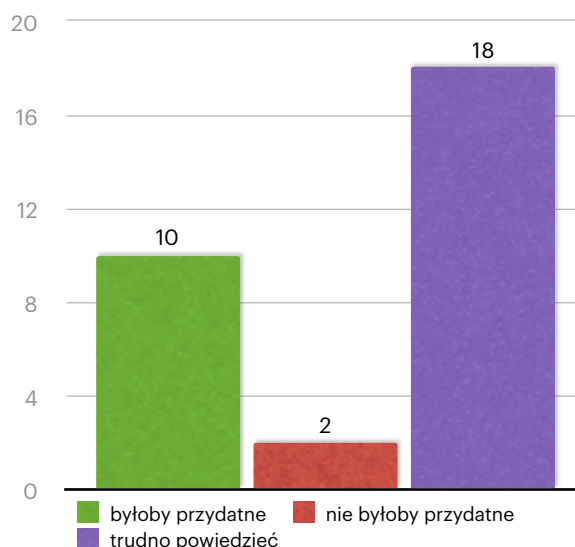
Tylko 1/3 badanych uznała za przydatne organizację szkoleń w zakresie gospodarki zrównoważonej. Większość respondentów wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć” co może świadczyć o braku jednoznacznych opinii przedsiębiorców w tym zakresie. Warto jednak pamiętać, że zrozumienie znaczenia działań w zakresie minimalizowania negatywnego wpływu przedsiębiorstw na środowisko naturalne jest postawą występującą nadal dość rzadko, nawet w skali ogólnokrajowej.

W obliczu uznania edukacji w zakresie gospodarki zrównoważonej w MŚP jako mało przydatnej, nie dziwi rozkład odpowiedzi na ostatnie pytanie ankietowe, które odnosiło się do wprowadzenia, pod nadzorem Cechu, systemu certyfikatów dla produktów przyjaznych środowisku. Po raz kolejny zaledwie 1/3 badanych uznało taką ofertę za przydatną, a ponad połowa badanych nie potrafiło ustosunkować się do takiej propozycji ze strony Cechu.

Organizacja szkoleń w zakresie ekologicznej gospodarki zrównoważonej

Wprowadzenie systemu certyfikatów dla produktów przyjaznych środowisku

Podsumowanie

Celem niniejszej analizy gospodarczej jest przedstawienie funkcjonowania usług oferowanych przez cech w kontekście otoczenia społeczno-gospodarczego. Analiza obejmuje zarówno identyfikację warunków zewnętrznych wpływających na działalność cechu, jak i ocenę realizowanych przez niego zadań. Istotnym elementem jest także ocena jakości oraz skuteczności dotychczasowych usług świadczonych na rzecz przedsiębiorców zrzeszonych w organizacji. Ponadto poddano analizie nowe propozycje usług, których przydatność i potencjalne znaczenie dla członków cechu zostały zweryfikowane. Opracowanie to pozwoli określić mocne i słabe strony obecnej oferty oraz wskazać kierunki dalszego rozwoju usług cechu.

Podsumowując wnioski z analizy usług cechu, można stwierdzić, że najwyżej oceniane przez członków są doradztwo BHP, doradztwo prawne, doradztwo branżowe, prowadzenie branżowych działań informacyjnych oraz działania integracyjne. Świadczy to o dużym znaczeniu wsparcia merytorycznego i społecznego dla przedsiębiorców zrzeszonych w cechu. Jednocześnie wśród nowych propozycji usług największe zainteresowanie budzą rozwiązania cyfrowe i promocyjne, takie jak promocja w mediach społecznościowych, stworzenie cyfrowej platformy promującej rzemiosło, szkolenia z kompetencji cyfrowych oraz cyfryzacja dokumentów i obiegu dokumentów. Wskazuje to na rosnącą potrzebę modernizacji działalności cechu oraz wsparcia członków w adaptacji do wymogów cyfrowego rynku. Wprowadzenie tych usług może znacząco zwiększyć atrakcyjność oferty cechu i wzmocnić jego rolę w lokalnym środowisku gospodarczym.

Podsumowując wnioski dotyczące mniej docenianych usług cechu, najniższe oceny uzyskały działania związane z reprezentacją członków wobec samorządu, rozwiązywaniem sporów, wydawaniem opinii o usługach i produktach oraz interwencjami w przypadku naruszania interesu publicznego. Wskazuje to na ograniczoną percepcję przydatności usług o charakterze reprezentacyjnym wobec władz lokalnych i kontrolnym w oczach członków cechu. Ponadto przedsiębiorcy uznali za najmniej potrzebne takie inicjatywy jak współpraca z sektorem pozarządowym, szkolenia z gospodarki zrównoważonej i certyfikaty dotyczące produktów przyjaznych środowisku, a także organizacja jarmarków, festiwali rzemieślniczych i spotkań networkingowych. Wyniki te sugerują, że obecni członkowie bardziej cenią usługi praktyczne i bezpośrednio wspierające prowadzenie działalności gospodarczej, niż działania o mające na celu wzmocnianie sieci współpracy czy o charakterze edukacyjnym szczególnie w zakresie gospodarki zrównoważonej i społecznej odpowiedzialności biznesu.